

Voorzitter: R. van Neijenhout (PvdA)

Namens de raad: J. Been (GroenLinks), M. Wijnja (GroenLinks), D. van der Meide (PvdA), M. van der Laan (PvdA), T. Rustebiel (D66), B. de Greef (SP), I. Jacobs (VVD), E. Heemstra (CU), T. van Zoelen (PvdD), R. Bolle (CDA), D. Mellies (100%Groningen), L. van der Laan (Stadspartij), M. Duit (Student&Stad), K. Blauw (PVV)

Namens het college: P. de Rook (wethouder), K. Schuiling (burgemeester)

Namens de griffie: W. Meijer

Conformstukken NBK en VRG en gemeenterekening (veiligheid en financiën)

00:17:09

Voorzitter: Goedemiddag allemaal. We gaan beginnen met deze meningsvormende vergadering. We gaan zometeen aan de slag met de behandeling van de gemeenterekening 2020, maar eerst hebben we nog een tweetal conformstukken. Dat is de ontwerpbegroting 2022 van het Noordelijk Belastingkantoor en ook de financiële stukken van de Veiligheidsregio. In beide gevallen gaat het om wensen en bedenkingen. Voor een woordmelding heeft niemand zich gemeld. Ik ben benieuwd of dat nu misschien alsnog zo is. Ik zie hier in de zaal niet iemand en op het scherm geloof ik ook niet. Dan denk ik dat die brieven daarmee zijn afgehandeld bij deze. Dan gaan we verder met de gemeenterekening van 2020. Vanmiddag zijn al de sociale en ruimtelijke programma's aan de orde geweest. In deze sessie gaan we ons eerst concentreren op programma tien, dat is veiligheid. Dat valt onder de verantwoordelijkheid van de burgemeester en daarna kijken we naar de financiële programma's en daarvoor is wethouder De Rook alvast in ons midden. We hebben een meningsvormende sessie. Dat betekent politieke vragen stellen en het uitwisselen van meningen.

00:18:15

Voorzitter: De technische vragen liggen waarschijnlijk allemaal al achter ons. En anders weten wij inmiddels uit ervaring dat wethouder De Rook zich daar ook prima mee redt. We gaan uit van acht minuten per fractie. We maken onderscheid tussen veiligheid - waar we ongeveer drie minuten voor hebben - en financiën, waar we iets meer tijd voor nodig hebben. Het is aan jullie zelf hoe jullie dat willen indelen. Ik sluit mijn pagina. Er zijn geen insprekers. Dan is het woord aan de raad en vraag ik aan u wie als eerste het woord wil over het programma veiligheid. Ga uw gang. Meneer Heemstra van de ChristenUnie.

00:19:01

De heer Heemstra: Dank u wel, Voorzitter. Het loopt een beetje door elkaar heen, net zoals vorige keer. Maar ik probeer het een beetje op veiligheid te houden. Het kan zijn dat er wat tussendoor glipt. COVID-19 heeft afgelopen jaar een grotere rol gespeeld in de maatschappij en daarmee ook in onze gemeente. Begrijpelijk dat we dat ook terugzien in de jaarrekening die voorligt en terug kunnen lezen in de programma's veiligheid, dienstverlening, organisatie en straks ook in de financiële resultaten van onze gemeente. Maar over de onderwerp veiligheid het volgende: we zien dat in 2020 de overlast en criminaliteit van jongeren en de problematische jeugdgroepen, ondanks de extra inzet en middelen, nauwelijks is

teruggedrongen ten opzichte van voorgaande jaren en van wat we beoogden. Opnieuw zien we dat er sprake is van een hardnekkig probleem met verschillende oorzaken. Het college schrijft in de jaarrekening dat de huidige aanpak de onderliggende problematiek niet oplost. Wat ons betreft zijn de sociale omgeving, de thuissituatie en het ontbreken van bijvoorbeeld positieve voorbeeldrollen, belangrijke sociale factoren die een rol spelen.

00:20:11

De heer Heemstra: Verder wordt er gesproken over verharding, verjonging - het gaat om twaalf-, dertien- en veertienjarigen - en toename van wapenbezit en gebruik. Met name deze toename, baart onze fractie grote zorgen. We zien deze toename van wapenbezit al langer en we zien ook dat het recent weer tot geweldsincidenten binnen onze gemeente heeft geleid. Ondernijning en georganiseerde criminaliteit heeft een centrale plek gekregen in het vastgestelde beleidskader veiligheid. De jaarrekening spreekt over een steeds groter wordende opgave. Het is een zeer complex thema en de aanpak vraagt om maatwerk en aandacht. Helaas zien we die aandacht en aanpak nog niet terug in het verloop van de indicatoren. Ik noem een paar - in onze ogen - opmerkelijke cijfers waarvan de neerwaartse trend al in eerdere jaren - ook voor corona - is ingezet. Er zijn in de afgelopen twee jaar geen adviesaanvragen gedaan bij het landelijk bureau BIBOB.

00:21:06

De heer Heemstra: Hiermee scoren we fors lager dan andere grote steden in Nederland. Er is slechts één vergunning geweigerd op basis van de BIBOB-criteria. In de afgelopen twee jaar is ook geen enkele bestuurlijke maatregel genomen in de vergunde prostitutie. De extra inzet als gevolg van de coronacrisis op de niet-vergunde illegale prostitutie, heeft niet geleid tot extra genomen bestuurlijke maatregelen. Ook het aantal gesloten drugspannen blijft al jaren achter op de beoogde aantallen en is dalend, terwijl er landelijk sprake lijkt van een stijging. Als je dan afgaat op deze cijfers, rijst bij onze fractie de vraag of deze onderwerpen wel voldoende aandacht en focus krijgen. Ook zal van deze cijfers nauwelijks preventieve werking uitgaan. Dat baart onze fractie ook zorgen. Kan het college aangeven hoe zij deze cijfers duidt en of er voldoende focus is op het bestrijden van de ondernijning. Wij willen, net als de gemeente, graag een afname van de niet-vergunde en illegale prostitutie zien. Een concreet antwoord in resultaten zijn niet terug te vinden in de jaarrekening. Is er voldoende toezicht op de illegale prostitutie in bijvoorbeeld woonbuurten, hotels en verhuur via Airbnb?

00:22:11

De heer Heemstra: Landelijk is er ook sprake van een toename van illegale prostitutie. Op basis van de cijfers zijn we benieuwd of we als gemeente voldoende gebruikmaken van de mogelijkheden van de wet BIBOB. We vinden het merkwaardig dat er in de afgelopen twee jaar nul adviezen zijn gevraagd bij het landelijk bureau en slechts één vergunning door de gemeente is geweigerd. Wij zien de instrumenten van de BIBOB als cruciaal om aan de voorkant toekomstige potentiële problemen te voorkomen.

00:22:38

De heer Heemstra: Daar is een vraag over van de heer Bolle.

00:22:40

De heer Bolle: Nog even terug want ik zat er nog even over na te denken, voorzitter. De

ChristenUnie stelt de vraag aan het college: is er voldoende focus op? Maar wat is dan de analyse van de ChristenUnie? Ik kan me voorstellen wat ongeveer het antwoord zal zijn, maar hoe kijkt de ChristenUnie ertegenaan? Is er voldoende focus op of zou daar meer focus op moeten zijn?

00:23:01

De heer Heemstra: Je zou een antwoord verwachten in de jaarrekening op basis van de indicatoren die wij stellen, maar die missen wij en daarom rijst bij ons die vraag op. Ik gaf aan dat het een heel complex verhaal is. De vraag is: hoeveel inzet moet je hierop verrichten. Ik denk dat op basis van wat wij lezen, er wat extra focus nodig is. Bij de bespreking van het beleidskader, hebben we gezien dat daar veel aandacht voor is en ook veel extra aandacht voor komt. Maar ik ben wel benieuwd hoe het college dat ook ziet ten opzichte van de cijfers van de afgelopen jaren. De BIBOB heb ik gehad. Mensenhandel: wij willen dat deze hardnekkige lucratieve en mensonterende praktijken constant aan het licht worden gebracht. Als gemeente moeten we dan ook onze verantwoordelijkheid nemen door onze stem te blijven geven aan deze slachtoffers, die zo vaak niet gehoord en gezien worden. Omdat waarschijnlijk slechts het topje van ijsberg aan het licht komt, blijft aandacht nodig. Ook weer in het licht van bijvoorbeeld het dalende aantal in de door de ketenregisseur in behandeling genomen potentiële casus. Opvallend is verder de toename van het aantal meldingen overlast: meer dan vijftig procent. We beseffen dat overlast heel divers en een hardnekkig probleem is. In de jaarrekening alleen al wordt het woord overlast zesenzeftig keer gebruikt.

00:24:18

De heer Heemstra: De vraag die dit oproept, is: is er in 2020 ook sprake van een toename van overlast? Niet alleen van meldingen, maar ook van toename. Aangezien we juist als doelstelling hebben de overlast te verminderen. De tekst in de jaarrekening doet namelijk suggereren dat de stijging wordt veroorzaakt doordat de meldingen steeds laagdrempeliger worden. Wellicht dat de oorzaak meer gezocht kan worden in de coronatijd. Graag een reactie van het college. Als we dan kijken naar de drugsgelateerde paragrafen, missen we de informatie met betrekking tot de lachgasproblematiek? We zijn dan ook wel benieuwd of het per één januari 2021 ingestelde lachgasverbod gaat helpen. Gezondheid staat bij ons voorop, maar wordt direct gevolgd door het voorkomen van overlast.

00:24:59

Voorzitter: Meneer Heemstra, u heeft daar een vraag over van mevrouw Blauw.

00:25:02

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. We zien dat de samenleving steeds grilliger wordt. Landelijk was daar ook aandacht voor en stond het op de agenda. Hoe denkt de ChristenUnie erover om boa's meer uit te rusten en te bewapenen?

00:25:20

De heer Heemstra: Daar heb ik niet direct een antwoord op. Daar heb ik niet over nagedacht in dit geval. Dan het laatste met betrekking tot het onderwerp veiligheid. Afgelopen jaar zijn belangrijke stappen gezet op het aardbevingsdossiers met betrekking tot het toekomstperspectief voor onze inwoners. Maar helaas zien we op het gebied van schadeherstel en versterking nog te weinig voortgang en lopen we nog steeds achter op de

planning. Juist het bieden van sociale veiligheid en herstel van vertrouwen in de overheid, is cruciaal voor deze getroffen inwoners. Ook nu w weer recent hebben kunnen zien dat er nog steeds sprake is van nieuwe bevingen. Later vanavond wordt hier verder over doorgesproken. Qua veiligheid wou ik het hierbij laten. Dank u wel, Voorzitter.

00:26:05

Voorzitter: Dank u wel. Knap ontvlochten, zou ik zeggen. Wie mag ik dan het woord geven? Meneer Bolle.

00:26:15

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Heel veel wat ik wilde zeggen, komt overeen met wat de heer Heemstra net gedaan heeft. Die onveiligheidsgevoelens gaan omhoog van zeventien naar negentien procent. De overlastmeldingen gaan fiks omhoog, zoals de heer Heemstra net ook zei. Maar het overlastcijfer daarentegen, gaat weer naar beneden. Het lijkt een beetje in tegenspraak met elkaar, of misschien zijn het kleine meldingen of ligt het aan de laagdrempeligheid. Op zich is het wel goed dat mensen blijven melden en dat er dan ook iets mee gedaan wordt. Die problematische jeugdgroepen is volgens mij echt het punt wat hier bij de veiligheid - samen met de aardbevingen - voorop staat en wat ons in ieder geval zorgen baart. Wij vroegen ons af: wordt het niet tijd om daar een langjarig plan voor te maken? Want het is niet zomaar op te lossen. Als wij daar op inzetten, is dat ook niet over twee of drie jaar opgelost, zeker niet omdat het om die onderliggende problematiek gaat. Dus mijn fractie vraagt zich af of we voor die problematische jeugdgroepen niet ook een programmatische langjarige aanpak zouden moeten inzetten, die al die onderwerpen die genoemd worden in de jaarrekening meenemen zodat we dat op een goede manier kunnen monitoren. Dat waren mijn punten.

00:27:47

Voorzitter: Dank u wel. Wie dan? Meneer van Zoelen van de Partij voor de Dieren, gaat uw gang.

00:28:03

De heer Van Zoelen: Ik lees in programma tien dat het door coronamaatregelen moeilijker is om zicht te krijgen op ondermijnende criminaliteit en dat dat nog leidt tot een extra grotere opgave in de aanpak van ondermijning. Als straks de maatregelen versoepelen zal dus een extra investeringen gedaan moeten worden om onze informatiepositie te verbeteren en de criminaliteit terug te dringen. De vraag die dit oproept bij ons is: hadden we hier al niet een goede informatiepositie moeten hebben? Waarom is daar niet gelijk op ingezet om te kijken hoe die financiële stromen lopen met ondernemers die bijvoorbeeld nu in de moeilijkheden zitten? Ook hier is al het één en ander over gezegd. Het onveiligheidsgevoel is van twee procent gestegen naar negentien procent, maar er zijn wel voor de helft minder aangiften. Dat is deels verklaarbaar vanwege de lockdown en doordat de horeca platlag. Maar aan de andere kant zie je wel weer andere vormen van overlast, zoals huiselijk geweld of andere vormen van criminaliteit. Dus de vraag is: hebben wel de digitale middelen optimaal benut? Je ziet dat er minder aangiften zijn gedaan. Wordt de toegankelijkheid naar de politie of dat loket wel optimaal benut of opengesteld?

00:29:18

De heer Van Zoelen: Wij zijn bezorgd dat de gemeente veel capaciteit inzet bij

voetbalevenementen alsook grote evenementen. We hebben dit al vaker gezegd en onze vraag is: is hier niet meer afstemming nodig met de organisatoren? Binnen de beschikbare capaciteit investeren we in doorontwikkeling van risico- en datagestuurd handhaven. Onze vraag is: wordt monitoring op social media wel optimaal benut? Wij krijgen de indruk dat signalen vaak daar niet goed worden opgepikt waardoor je demonstraties voortijdig kan signaleren. We hebben gezien dat boerenprotesten of andere demonstraties toch ongemeld hebben plaatsgevonden. Veilig en schoon ondernemen. Wij zien in de binnenstad steeds meer obstakels wat niet bevorderlijk is voor de toegankelijkheid. Daarnaast zien we ook steeds meer afval op straat. We vragen ons af of er voor een veilige en schone omgeving in de winkelgebieden niet nog meer afstemming moet komen met de ondernemers. Kunnen zij daar ook iets mee doen?

00:30:17

De heer Van Zoelen: Er is ook het één en ander gezegd over de sekswerkers en de onvergunde prostitutie die via Airbnb plaatsvindt. We vragen ons of er met het platform van Airbnb-verhuurder afspraken worden gemaakt. Kan daar meer monitoring op plaatsvinden? Tot slot - in het vragenuur hebben we daar ook al wat aan besteed - zouden we graag willen zien dat intimidatie wat breder op de agenda komt en we dit - zoals we voorheen deden - wat vaker in de Commissie bespreken. Tot zover.

00:30:49

Voorzitter: Mevrouw Jacobs van de VVD.

00:30:52

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Er zijn al een hoop dingen gezegd waar mijn fractie zich bij aan kan sluiten, maar toch nog een aantal andere punten. Er zijn een aantal positieve effecten te zien in de rekening, die wat ons betreft een vertekend beeld geven. Dat is zo net ook al genoemd. Veel mensen waren thuis, het aantal inbraken was dus enorm laag. Het uitgaansleven lag het grootste deel van het jaar op zijn gat, om het even zo uit te drukken, dus er was weinig geweld in het uitgaansleven. Het zijn dus geen reële cijfers, maar het zou mijn fractie een lief ding zijn als we ook in 2021 en 2022 weer een daling zien ten opzichte van 2019.

00:31:32

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, u heeft een vraag van de heer Bolle.

00:31:35

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Maar dit zijn toch de cijfers van 2020. Het is toch geen vertekend beeld.

00:31:45

Mevrouw Jacobs: Nee, de cijfers geven geen vertekend beeld, maar wel de conclusie dat het veiliger is geworden. Mijn excuus. Ik zou me willen aansluiten bij wat de heer Bolle zei over de problematische jeugdgroepen. Ik zou graag een nadere duiding van het college willen hebben. Dit is een groot probleem wat mijn fractie ook erkent, maar ik lees in de rekening dat de aanpak van problematische jeugdgroepen grotendeels werkt. Dat verbaast ons. We zijn goed in staat om ze in kaart te brengen en uit elkaar te laten vallen. Er komt toch weer aanwas bij en de harde kern blijft zitten. Wat wordt er dan bedoeld met 'het werkt

grotendeels'? Daar zou ik graag een nadere duiding op willen hebben. Wij denken als de jeugdgroepen blijven bestaan de aanpak misschien niet helemaal werkt.

00:32:35

Voorzitter: Ik was even op zoek naar een punt, maar we hebben hem. Meneer Duit van Student en Stad heeft een vraag aan u.

00:32:41

De heer Duit: Dank u, Voorzitter. Het gaat over tien of twaalf zinnen terug, denk ik. Over het geweld in het uitgangseven. De horeca is grofweg driekwart jaar dicht geweest en toch is er maar een halvering te zien. In die zin is er volgens mij juist een gigantische toename van geweld geweest in het uitgangseven. Ziet de VVD dat ook?

00:33:04

Mevrouw Jacobs: Dat is net de vraag: is het driekwart jaar dicht geweest? Als je het optelt, dachten wij dat het ongeveer een half jaar was. Het is wel zo dat ze driekwart jaar niet volledig open zijn geweest, maar dan zouden we daarover van gedachten moeten wisselen en dat lijkt me niet verstandig. Dan zouden we het graag willen hebben over het aantal overlastmeldingen die exponentieel gestegen zijn. Dat wordt toegeschreven aan de laagdrempelige melding. Mijn fractie is benieuwd of er ook een indicatie is over wat er met die melding is gedaan. Is daar ook een stijging in de tevredenheid en is de overlast opgelost? Daarnaast baart het geweld tegen de hulpverleners ons enorm veel zorgen. Erkent het college deze zorgen? Hoe kunnen we dat daadwerkelijk terugzien en welke acties zijn daarop genomen? Tot zover.

00:34:03

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? Ik zie meneer Duit van Student en Stad. Ik zie nu ineens drie digitale handjes, maar we gaan eerst naar meneer Duit.

00:34:22

De heer Duit: Dank u, Voorzitter. Zoals net in mijn interruptie al gemeld, is de horeca driekwart jaar gesloten en heeft het uitgangseven stilgestaan. Maar er is slechts een halvering geweest in het aantal geweldincidenten in het uitgangsgebied. Dat vinden wij vrij hoog, zeker gezien de omstandigheden van 2020. Onze vraag is: heeft het college genoeg gedaan om hier aandacht aan te besteden in 2020? Is de huidige aanpak afdoende om de cijfers in de toekomst niet verder te laten oplopen? Wat ons betreft laat dit zien wat het belang is van een veilige haven in het Groningse nachtleven. En dan doel ik uiteraard, Voorzitter, op het nachtstadhuis. Dus we zijn benieuwd of het college bereid is om de plannen voor een nachtstadhuis serieus onder de loep te gaan nemen als middelpunt van het in brede zin verhogen van de veiligheid van het nachtelijke Groningen. Zeker nu alle maatregelen flink afgeschaft gaan worden en men het nachtleven weer in kan. Onzes inziens moet er hier flink werk van gemaakt worden. Dan heb ik nog twee side notes die met de Veiligheidsregio en andere onderdelen te maken hebben. Ik weet niet wanneer u die in de vergadering zou willen.

00:35:38

Voorzitter: Die horen hier bij, dus gaat uw gang.

00:35:42

De heer Duit: Het aantal gecontroleerde kamer- en verhuurpanden is drastisch lager dan beoogd. Er zijn namelijk slechts tweehonderdnegentig controles geweest in plaats van de achthonderd verwachte controles. Terwijl dit soort controles juist heel goed op anderhalve meter uitgevoerd konden worden. Uit meerdere incidenten van de afgelopen tijd, bleek dat de kwaliteit en de veiligheid van veel verhuurpanden nog steeds ondermaats is. Neem het recente voorbeeld van appartementen die net zo goed als sauna hadden verhuurd kunnen worden en huisjesmelkers vervolgens de ramen van die sauna's dichtspijkeren. Dat had voorkomen kunnen worden als er afdoende controles waren geweest. Is het college zich bewust van deze noodzaak en de urgentie dat dit zo snel mogelijk moet worden ingehaald? Met betrekking tot digitale informatievoorziening, stelt het college dat ze de inwoners meer wil laten zien en op de hoogte wil houden van projecten, ook digitaal. Hiervoor zijn onder andere informatiefilmpjes gemaakt voor eigen online kanalen, maar het YouTube kanaal en de Instagrampagina van de gemeente worden verre van effectief benut, terwijl deze media juist heel goed aansluiten bij de jongere doelgroep.

00:36:50

De heer Duit: Is het college met ons van mening dat dit een gemiste kans en hier vooral nog heel veel kansen liggen? Als laatste: het aantal overlastmeldingen zijn toegenomen. In tegenstelling tot de ChristenUnie zien wij wel een oorzaak voor deze toename. Als je een jaar thuis bent, hoor je gemiddeld zo'n zes uur of langer per dag je burens, de kinderen en de huisdieren van je burens. Dan is het onzes inziens niet zo heel gek dat je meer last hebt van overlast in een stad waar de meeste woningen dateren van twee eeuwen geleden. Dank u wel, Voorzitter.

00:37:27

Voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat één van uw vragen onder programma elf dienstverlening valt en dat deze straks door wethouder de Rook zal worden beantwoord, zoals de aanwezigheid van YouTube en andere kanalen. Ik kijk of die wordt doorgespeeld of niet. Goed. Ik zag op mijn scherm nog een aantal handen. De heer Mellies. Daarna gaan we naar meneer van der Laan van de PvdA.

00:37:48

De heer Mellies: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil voor mijn woordvoering gaan, maar ik wilde ook nog een vraag stellen aan de heer Duit. Hij zegt dat je ongetwijfeld meer last zal hebben van de baby's en de huiselijke geluiden in de coronatijd. Maar ziet de heer Duit in zijn achterban dat er ook heel veel studenten zijn die thuis een feestje willen geven en daarbij toch gebruik maken van versterkte muziek? Ziet hij dat ook als een problematische verstoring in de gemeente?

00:38:21

Voorzitter: Meneer Duit, ga uw gang.

00:38:24

De heer Duit: Dank u wel, Voorzitter. Ik noem burens, maar dit zijn ook burens en mensen die veel meer thuis zijn geweest en ook graag eens een drankje doen. Dus ik kan me heel goed voorstellen dat daar ook meer overlast is uit voortgekomen, net zo goed als dat zij om zes of

zeven uur 's ochtends de kinderen van de bovenburen door de kamer hoorden hollen. Ook dat kan overlast zijn. Er zijn heel veel verschillende vormen van overlast.

00:38:48

De heer Mellies: Dank u wel.

00:38:51

Voorzitter: Is dat voldoende voor u, meneer Mellies? Ga uw gang.

00:38:53

De heer Mellies: Ja, wij hebben daar een mening over maar dat is niet zozeer een politieke inhoud, denk ik. Qua woordvoering. Ik wou hetzelfde als de heer Bolle zeggen. Dit was wel te verwachten van de gemeenterekening en gelukkig komen we tot dezelfde constatering. Meestal begin ik mijn woordvoering met een overzicht over wat er in het nieuws is geweest aan ernstige delicten en zaken die niet in Groningen gewenst zijn, maar nog wel steeds verergeren. Eén daarvan - en dat werd door de heer Bolle ook heel goed aangegeven - heeft zeker te maken met de jeugdgroepen. Dat heeft ook te maken met een toenemende druk op de jeugdzorg. We horen ook steeds vaker dat mensen wel in beeld waren maar dat er niet op tijd ingegrepen kon worden. Dat heeft geleid tot een steekincident in 2020. We zien daar echt wel een verslechterende trend in. We weten dat er hard bezig wordt gegaan met de gecombineerde aanpak tussen veiligheid en zorg. Maar als ik de heer Bolle goed interpreteer, zijn ook wij benieuwd naar de stand van zaken. De aanpak van de jeugdigen in de begroting toont niet hetzelfde beeld als wat er in het nieuws gaande is. Ik denk dat daar nog meer aandacht aanbesteed kan worden.

00:40:20

De heer Mellies: Het is een coronajaar geweest en sommige cijfers lijken elkaar tegen te spreken, maar heel veel is te herleiden naar het feit dat het coronatijd is. In die zin is het ook heel lastig om daar conclusies uit te trekken. Wat ons betreft, kunnen we daar dit jaar niet al te veel over zeggen. Dank u wel.

00:40:40

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar meneer van der Laan van de PvdA.

00:40:44

De heer Van der Laan: Dank u wel, Voorzitter. Namens de Partij van de Arbeid-fractie, dank aan de burgemeester en vooral de politie en boa's voor het veilig en leefbaar houden van Groningen in het jaar 2020. Het was voor heel veel mensen ook een heel rustig jaar waarin we heel veel binnen hebben gezeten, maar ik denk voor de politie en de gemeentelijke handhaving juist een heel druk jaar met allerlei extra regels en manifestaties. Dus dank en hulde daarvoor. Ik ga door met mijn inhoudelijke punten. We lezen dat de burgemeester meer wil inzetten op ondermijning omdat dit een tijdje buiten beeld is geweest. In aansluiting daarop wil ik de burgemeester ook oproepen om vooral het veilig uitgaan in de gaten te houden. Ik hoorde mevrouw Jacobs van de VVD daar al over en dan hebben we het over geweld in het uitgaan. Maar voor de Partij van de Arbeid-fractie heb je het dan ook over seksueel geweld en verkrachting van vooral meisjes, maar het komt ook voor bij jongens. Er is een recent rapport uitgekomen dat dit bij tien procent van de studenten is gebeurd. We zien dat studentenverenigingen dat al oppakken, maar volgens mij ligt er voor

de gemeente ook zeker een rol. Ten aanzien van de ondermijning wordt hierbij ook vermeld dat-

00:41:59

Voorzitter: Meneer van der Laan, u heeft een vraag van de heer Duit.

00:42:01

De heer Duit: Dank u wel, Voorzitter. Ik was benieuwd wat dan de visie van de Partij van de Arbeid en de heer van der Laan is op het voorstel van onze burgemeester over het prachtige nachtstadhuis.

00:42:17

De heer Van der Laan: Het klinkt als een goed voorstel. Ik weet niet of we daar nu de middelen voor hebben, maar ik denk dat het wel belangrijk op dit moment. Het uitgaan ligt nu nog een beetje op z'n gat, zoals er al gezegd werd. Straks gaan we weer, en we kijken daar dus met belangstelling naar maar ik kan daar nu nog niet direct een definitief antwoord op geven. Dan ga ik verder. Er werd ook het één en andere gezegd over de problematische jeugdgroepen. We lezen in het nieuws dat het wapenbezit onder de jongeren nog steeds stijgt. Dit zijn vooral landelijke cijfers. Wij vinden dat zorgelijk. Het Rijk en de gemeentelijke overheden zijn nog zoekende in wat nu een goede aanpak is. Wat de Partij van de Arbeid-fractie betreft moeten we vooral inzetten op preventie. We horen dat de deelnemers van deze groep ook steeds jonger zijn en het bij twaalf, dertien en veertien jaar begint. Wat ons betreft, betekent dat dus ook dat je de jongere kinderen op de basisschoolleeftijd moet aanspreken hoe hiermee om te gaan en vooral moet kijken naar de oorzaken. Hoe komt het dat mensen dit doen? Hoe kunnen we het voorkomen? Dank u wel. Dat was hem.

00:43:30

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Mevrouw Blauw, ga uw gang.

00:43:36

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Allereerst ook dank en respect uitspreken naar alle partijen die onze stad veilig houden. Er is al veel gezegd door de vorige sprekers. Ik wil er graag nog een aantal dingetjes uithalen. Op bladzijde tweehonderdennegen staat er een zorgelijke conclusie: "Sommige uitgebuite personen voelen zich geen slachtoffer. Zij prefereren onder de meer de uitbuitingsituatie boven de slechte economische omstandigheden in het land van herkomst". We vonden het goed te zien dat er bij het kopje radicalisering de risicogroep jihadisme staat. Uit onderzoek komt naar voren dat dit zo is en dat mag ook benoemd worden. Huiselijk geweld is gestegen in coronatijd en is ook een pijnlijk effect van de lockdown. Wij denken ook wel dat het hoger ligt. Het gaat ook omhoog. Het was elfhonderd en nu twaalfhonderd. Het is zorgelijk en wij blijven hier aandacht voor vragen. Ik wil me ook aansluiten bij de heer Bolle over de problematische jeugdgroepen. Dit houdt ook wel verband met de bezuinigingen in de jeugdzorg. De steekpartij in Hoogkerk was zeer ernstig en zorgelijk. De dader stond ook onder behandeling. Dat was het volgens mij. Bedankt, Voorzitter.

00:45:15

Voorzitter: Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Nee. Dan gaan we voor de beantwoording naar de burgemeester.

00:45:27

De heer Schuiling: Dank Voorzitter. De situatie van het afgelopen jaar is wel heel atypisch. Het manifesteert zich in een aantal opzichten. Zoals gemeld, veel klachten van overlast. Daar hebben we ook geprobeerd heel laagdrempelig op te reageren, heel snel en adequaat. Dat leidde niet overal tot enthousiasme, zeker niet bij die huizen waar we ook aanbelden om mensen te verzoeken om de geluidssterkte wat te verminderen. En al helemaal niet als we de geluidsapparatuur in beslag namen. Maar we moeten wel constateren dat afgelopen jaar het aantal klachten van overlast - en ik denk ook wel een beetje te maken hebbend met het feit dat veel mensen thuis werkten en ook langer thuis moeten blijven - is toegenomen. Maar zoals gezegd, hebben we er ook vrij adequaat tegen opgetreden en op het moment dat we veel klachten kregen uit bepaalde delen van onze gemeente, hebben we daar ook heel geconcentreerd op ingegrepen door de inzet van zowel toezichthouders als door politie.

00:46:50

De heer Schuiling: Tweede punt wat veel aandacht vergt nu - niet voor het eerst - is de jeugd. We hebben daar een goede aanpak voor met een aantal instanties zoals bureau HALT. We hebben een aantal boa's specifiek daarvoor lopen en ook de jongerenwerkers. Dat is ook wel een succesvolle aanpak. Maar ik moet wel opmerken dat de groepen nog wel eens willen wisselen in de gemeente. Dat betekent dus dat het geen statische groep is waarbij we zeggen: "We laten deze aanpak hierop los en dan gaat het die oplossen". Maar wat we zien is dat die groep nog wel eens een keer qua samenstelling weer verandert of opeens in andere delen van de stad actief wordt, en dan zijn het weer andere individuen. Wat we dan doen is dat we ook verder kijken - ook in die gezinnen - of er niet in potentie weer andere nieuwe groepjes zich zouden kunnen vormen, dan wel dat er in zo een gezin andere ingrepen nodig zijn waardoor we wat meer aan de preventieve kant komen te werken.

00:48:06

De heer Schuiling: U kent die aanpak, de PlusMinMee methode. We zijn dus volop mee bezig om daarop te acteren. We kunnen nu ook - omdat we daar al wat langer bij betrokken zijn - wat langer de individuen die deel uitmaken of hebben deel uitgemaakt van zo'n groepje volgen. Dan zien we soms ook wel eens een keer dat zich weer wat nieuwe vormen van criminaliteit ontwikkelen. Dus sommigen nemen dan de goede afslag in het leven. Dat helpt. Er zijn ook wel wat mensen die we later weer tegenkomen omdat we ze al een tijdje volgen. Dan zien we ze opeens betrokken bij nieuwe vormen van criminaliteit. Daarbij moet u dan bijvoorbeeld denken aan cybercriminaliteit. Dat is niet voor niets dat we dat onderwerp dus ook op de agenda hebben geplaatst. Ten aanzien van BIBO kan ik melden dat we vorig jaar weinig aanvragen hebben gedaan. Dat hangt ook samen met het aantal vergunningen. We hadden ook een BIBOB-onderzoek lopen, maar de vergunningsaanvraag werd weer teruggenomen, dus dan hoefde we ook dat onderzoek niet voort te zetten. Inmiddels is het wel zo dat we een aantal BIBOB-onderzoeken weer in gang hebben gezet.

00:49:42

De heer Schuiling: Dan zijn er een aantal vragen gesteld over mensenhandel. Ik denk dat de mensenhandel twee kanten heeft, twee gezichten. De eerste kant is de prostitutie. Daar blijven we onverminderd actief, waarbij ik wel opmerk dat het beeld het afgelopen jaar ook anders was dan de jaren ervoor omdat ook de prostitutie gesloten was in verband met

COVID. Althans wat echt waarneembaar was voor ons. Ten aanzien van de andere vormen van mensenhandel, de arbeidsmigranten zullen we kijken in welke vorm we - hetzij in september, hetzij in oktober - nog bij u terugkomen om daar verder aandacht aan te schenken. Dat zijn we nu aan het voorbereiden. Daar waren ook wat eerder al vragen over van de kant van de ChristenUnie en meerdere fracties in deze raad. Daar zijn we dus nu mee bezig en aan het voorbereiden. Daar wordt u over geïnformeerd, nog net voor of kort na het reces.

00:51:02

De heer Schuiling: Ten aanzien van het lachgasverbod moet ik u zeggen dat ik ernstig teleurgesteld ben in datgene wat het Kabinet daarin presteert. Langs alle wegen wordt erop gewezen dat het goed is dat er ook een verbod komt op de verkoop van lachgas. Gelukkig is in onze APV het wel voorhanden: het hebben en gebruik van lachgas wordt aangepakt. Dat betekent dat het ook niet zo heel erg verstandig is om nog met lachgas te gaan werken of om dat te verkopen. Maar ik moet wel zeggen dat het een aandachtspunt is nu het komend weekend ook de horeca weer opengaat. Dus wij zullen dat gaan monitoren en mocht blijken dat het weer een omvang aanneemt zoals we dat voor de lockdown kende, zullen we daar dus ook de gepaste maatregelen op treffen omdat het dus niet meer in Groningen is toegestaan om het bij je te hebben en te gebruiken. Er zijn een aantal vragen gesteld over de toename van het huiselijk geweld. Dat is een trend die wij zien, waarvan we ook een klein beetje hopen dat het weer zal afnemen. Ook daar zien we toch wel een relatie met de lockdown. Als mensen iets te lang en te dicht op elkaars lip zitten, is het leuk als je heel erg verliefd bent op elkaar - is mij wel eens verteld - maar na verloop van tijd, neemt de ambitie daar, laat ik zeggen, krijgt het toch een weg die je eigenlijk niet wenst. Dat hebben we wel waargenomen in het afgelopen jaar.

00:52:54

De heer Schuiling: Ten aanzien van evenementen klopt de waarneming dat daar wel een grote inzet wordt gepleegd door de politie. Er is ook afstemming met organisatoren om hen ook een wat grotere verantwoordelijkheid te laten nemen op het evenemententerrein, op en bij het evenement en in de directe omgeving. Maar het is wel zo dat door de COVID-maatregelen en de overbelasting zowel van onze toezichhouders, boa's, als van de politie er deze zomer niet al te veel verwacht kan worden op dat vlak. Doodgewoon omdat we de capaciteit niet meer hebben of in willen zetten op andere delen van de stad, waar de behoefte ook heel groot is. Dan kom ik weer even terug op 'is men tevreden over de aanpak van overlast'? In sommige delen wel. Daar hebben we dan ook heel veel capaciteit voor nodig en moeten we er ook op inzetten, ook langdurig. Ik noem dan het Noorderplantsoen en het Stadsstrand. We ontkomen er niet aan.

00:54:12

De heer Schuiling: Het was wel heel leuk om vanochtend in alle vroegte een aap doorgezonden te krijgen van een inwoner die zegt: "Ik kan eindelijk weer sinds lange tijd met de ramen open slapen. Dank aan de gemeente en de politie voor de inzet". Het is ook leuk om eens een keer te horen dat iemand heel blij is met de inzet die vanuit die kant wordt gepleegd. Maar tegelijkertijd eerder deze week ook wel klachten uit de Schildersbuurt bijvoorbeeld. Daar hebben we ook gesprekken mee gevoerd om te kijken of we daar toch nog weer een tandje bij moeten doen. Maar de capaciteit, zoals gezegd, is beperkt. Dan is er

nog gesproken over de relatie met de horeca. Er wordt op dit moment gesproken en gewerkt aan een nieuw convenant met de horeca, de politie en de gemeente om de inzet verder te bepalen. Het gesprek verloopt zoals altijd met onze horeca goed en positief. Dus ik heb ook hoop dat we dat convenant kunnen gaan sluiten. Dan is er nog een vraag gesteld over drugspannen. Dat verloopt via het Damocles-beleid. Het aantal sluitingen dat ik wekelijks teken, wisselt. Er zit wel enige daling in.

00:55:45

De heer Schuiling: Wat is daar precies de oorzaak van? Sporen we nu echt minder dingen op of is er werkelijk wat minder, dat is nog in onderzoek. Daar durf ik nu nog geen uitspraak over te doen. Tot slot heeft meneer Duit in navolging van mijn nachtcollega - was hij af en toe ook maar eens overdag actief zou ik soms bijna denken - nog een vraag gesteld over het nachtstadhuis. Dat is afgelopen jaar door de omstandigheden van de lockdown niet echt een dossier geweest waar we nu topprioriteit aan hebben gegeven. Ik ga daar deze zomer weer eens omheen lopen en dan zullen we daar ook weer een aanvullend gesprek over hebben. Dus ik weet niet precies, zeg ik tegen meneer Duit via u Voorzitter, welke voortgang we daarin gaan krijgen, maar het is nog wel een onderwerp dat we niet vergeten zijn. Ik heb de indruk dat ik daarmee op hoofdlijnen de vragen beantwoord.

00:57:05

Voorzitter: Ik kijk even rond of dat inderdaad het geval is. Zijn er nog vragen blijven liggen? Meneer van Zoelen.

00:57:13

De heer Van Zoelen: Ja, ik had een vraag gesteld of sociale media wel goed genoeg gemonitord werd;

00:57:25

De heer Schuiling: Omdat de wethouder van Organisatie die vraag niet kan beantwoorden, zal ik die ook weer voor mijn rekening nemen. Het wordt een leuke afscheidspeech straks en daar moet ik wel even echt voor gaan zitten, denk ik. Nee, wij hebben verschillende informatiekkanalen en daar hoort de sociale media ook zeer intensief bij. Dus die volgen we wel zeer nadrukkelijk.

00:57:57

Voorzitter: Goed, dan heb ik in ieder geval een heel concrete toezegging gehoord dat er na de zomer - misschien zelfs nog wel voor de zomer - een beschouwing van de kant van het college komt over de positie van de arbeidsmigranten. Dan denk ik dat we hierbij dit onderdeel kunnen afronden. Is er behoefte aan een korte schorsing of gaan we meteen door? Goed zo. Dank, burgemeester. Dan komen we nu bij het laatste bespreekpunt van de dag, zou ik bijna zeggen. Nog niet helemaal, want er zijn nog een paar vergaderingen hierna. Maar ieder geval de laatste bespreking - voorafgaand aan de raadsvergadering - van een aantal onderwerpen. Ik ga ze niet allemaal opnoemen, maar het zijn een aantal programma's, een aantal paragrafen die te maken hebben met onze jaarrekening. Daar zijn ook geen insprekers, dus we kunnen meteen door naar de raad. Wethouder de Rook, heeft u behoefte om daar te blijven zitten? Prima. Wie van de raad mag ik het woord geven? Ik kijk deze keer ook heel goed naar het scherm. Het is de laatste keer voor wethouder de Rook dat hij dit mag doen. Dus ik zou zeggen: "Grijp uw kans". Ja, meneer de Greef.

00:59:29

De heer de Greef: Ja, laat ik maar van wal steken. De rest van de partijen in deze gemeenteraad halen al jaren de mantra dat het weerstandsvermogen omhoog moet. Onder het bewind van D66 gaat er een pot geld waar we niks mee doen, naar een ongekende hoogte. Honderdenvijf procent van de ingeschatte risico's. GroenLinks, PvdA en ChristenUnie gingen eerder helemaal niet prat op het weerstandsvermogen. Bijna tien jaar geleden was het rond de tachtig procent of lager. Ondertussen is het weerstandsvermogen van de stad torenhoog maar hebben grote groepen in de stad helemaal geen potje waarop ze kunnen teren. Waarom is dat? Vraagt de SP zich af. Welke risico's worden er aangegaan door de gemeente. Als voorbeeld lezen wij dat het risicovol project van de aanbesteding van de gemeentelijke ICT jaar na jaar extra miljoenen kost.

01:00:18

Voorzitter: U zag hem ook al, meneer de Greef. Meneer Bolle.

01:00:21

De heer Bolle: Voorzitter, maar de SP weet toch ook dat ongeveer tachtig procent van de risico's in de Grex van Meerstad zit.

01:00:31

De heer de Greef: Ja.

01:00:34

De heer Bolle: Maar de SP stelt de vraag waar die risico's dan zitten? Ja, die risico's zitten in Meerstad. Dus als Meerstad klaar is, gaat het risico omlaag en hoeven we minder weerstandsvermogen aan te houden.

01:00:46

De heer de Greef: Hartstikke mooi, maar wij zien het nut niet dat we het nu op honderdenvijf procent houden, zeker niet gezien de nieuwe risico's die het college aangaat, zoals bijvoorbeeld in deze collegeperiode de gemeentelijke ICT.

01:01:02

Voorzitter: De heer Bolle.

01:01:05

De heer Bolle: Dat is toch met elkaar in tegenspraak. De SP zegt: "We gaan meer risico's nemen. De ICT bijvoorbeeld". Dat ben ik met de heer de Greef eens. Vervolgens zegt die: "We gaan meer risico's nemen, dus we hoeven daar minder voor te reserveren". Dat klopt dan toch niet. Dan moet je toch juist zeggen: "Het is maar goed dat al die risico's komen. Het is maar goed dat we een klein potje hebben, want anders zijn we helemaal de sjaak".

01:01:29

De heer de Greef: Maar de heer Bolle weet ook dat de kans dat al die risico's plaatsvinden, heel klein is. Wij hoeven niet zo een groot bedrag aan een pot te hebben wat de SP betreft. Dat is geld waar we een veel zinnigere betekenis aan kunnen geven, en ik zal straks een aantal voorbeelden noemen daarvan.

01:01:51

Voorzitter: Voor u dat doet, heeft u ook een vraag van de heer Rustebiel.

01:01:55

De heer Rustebiel: De SP zegt dat er niet helemaal niet zoveel risico's zijn, maar wij zien dat er de afgelopen periode een eigen ontwikkelbedrijf is opgezet. Een eigen energie- en een warmtebedrijf waarmee we in Nederland vooroplopen en de risico's toch wel enorm zijn. Is het dan ook niet verstandig om voor al die extra risico's die de gemeente bewust neemt, ook een weerstandsvermogen in de benen te hebben?

01:02:16

De heer de Greef: Natuurlijk moet je een beetje geld achter de hand hebben, maar wat de SP betreft, nemen we op de verkeerde vlakken risico's. De pot geld waar de mensen in de stad direct wat aan hebben is werk, armoedebestrijding, zorg en onderwijs. Daar zouden we juist wat meer risico's moeten nemen. Daar wordt twintig miljoen per jaar niet uitgegeven.

01:02:55

De heer Rustebiel: Dus u bent van mening dat het helemaal niet zo'n goed idee is om een eigen energie-, warmte-, en een ontwikkelbedrijf te hebben als gemeente.

01:03:04

De heer de Greef: Nee, daar zijn wij groot voorstander van. Waar wij geen voorstander van zijn, is het op afstand plaatsen. Dat brengt wat de SP betreft veel risico met zich mee. Neem het Noordelijk Belastingkantoor. Ik begon al over de ICT, busvervoer en andere regionale samenwerkingsverbanden. Daar ontstaan risico's waar we zelf vervolgens voor voldongen feiten worden geplaatst en in de portemonnee moeten trekken. Daar is de SP geen voorstander van en wij vinden juist dat er risico's genomen moeten worden om mensen in staat te stellen een fatsoenlijk leven te kunnen leiden in onze stad.

01:03:46

Voorzitter: Meneer Bolle wil daar graag op reageren.

01:03:48

De heer Bolle: Voorzitter, prima dat de SP een bepaalde visie op de maatschappij heeft. Maar het is toch onzin dat als je als gemeente dingen allemaal zelf gaat doen, je geen risico's zou lopen. Dan loop je alleen zelf risico's en heb je het niet bij een andere partij neergelegd. Je hebt dan zelf al die ondernemingsrisico's. Ik kan niet anders concluderen dan dat de SP ervoor pleit dat de gemeente Groningen een durfkapitalist zou moeten zijn met het geld van de belastingbetaler.

01:04:22

De heer de Greef: Dat is grote onzin, want we zien bij de ICT dat de argumenten waren: het moet beter, sneller, efficiënter en goedkoper. Het college constateert zelf in deze gemeenterekening als antwoord op de accountants dat het hier slechter gaat. Dat het langzamer gaat, vertraging oplevert en steeds duurder wordt. De SP wilde - jaren geleden - het lekker zelf moeten doen bij de start van dit project. Ervoor zorgen dat we die kennis en kunde in huis halen zodat de gemeente controle houdt over haar eigen ICT-voorzieningen. Dan had je ook niet dat gedoe zoals je steeds met die contracten met grote bedrijven hebt. En dat je net niet helemaal goed via aanbestedingen hebt opgeschreven wat ze voor dat geld moeten doen. En dat ze dan weer met meer werk komen. Dat zijn de grote financiële risico's die we daarmee lopen en heb je dus juist niet zelf in de hand. Dat is de andere kant van de medaille. Daar waar zij zouden willen dat het college meer risico neemt, geven wij het geld

niet uit. Mijn collega Wim Koks heeft daar vanochtend ook al een rijtje van opgenoemd. Op de WSW is er twee miljoen niet uitgegeven. Op Werk in Zicht drie komma zes miljoen. Op beschut werken tweeënhalve ton. OP onderwijs vijf miljoen. Als op die manier dat bedrag niet wordt uitgegeven, kunnen wij de tweedeling in de stad niet tegengaan. Deze tweedeling is door corona juist verscherpt. Wij willen dat we daar juist het risico op gaan nemen en niet door het op afstand plaatsen van allerlei diensten die we zelf zouden moeten doen.

01:06:19

Voorzitter: Meneer Been wil daar ook graag op reageren.

01:06:22

De heer Been: Ik vind dat de SP best een goed punt maakt: als we in de begroting allemaal prachtige beleidswensen opnemen - vooral ook op het sociale vlak - we dat geld daar dan ook daadwerkelijk aan moeten uitgeven. Deze gemeente heeft daar best wel moeite mee. Jaar op jaar blijft er geld over. U komt net zelf met het voorstel om meer risico's te nemen bij het uitgeven. Ik zie nog niet helemaal voor me hoe we dat moeten doen. Hoe kunnen we volgens de SP het oplossen dat deze gemeente overschotten houdt op de meerjarenplannen?

01:06:52

De heer de Greef: Volgens mij hebben we nu een overschot. Ik snap niet helemaal het laatste deel van uw vraag.

01:06:58

De heer Been: Mijn vraag is hoe we dat oplossen? De gemeente heeft dat jaar na jaar en dat is een niet zo makkelijk op te lossen probleem. Hoe wilt u dat gaan doen?

01:07:09

De heer de Greef: Door niet op elke cijfer achter de komma te kijken. We weten dat mensen erbij inschieten als ze zorg nodig hebben. Er was drie ton over - meen ik - voor de meerkostenregeling. Geef dat geld aan die mensen. Die zeventig euro kan veel betekenen voor die vierduizend vijfhonderd langdurig zieken. De SP vindt dat we daar veel te streng beoordelen. De noden van de mensen zijn hoog. Met name de mensen in de Noordelijke wijken gaan gemiddeld zes jaar eerder dood en leven zestien jaar minder in goede gezondheid. Daarom vind ik dat wij dat geld kwistiger uit moeten geven.

01:08:01

Voorzitter: Dank u wel. Dat was uw woordvoering? Goed. Wie van de partijen mag ik het woord geven? Mevrouw Blauw.

01:08:16

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Bedankt voor het opstellen van deze jaarrekening. Het is altijd weer een klus om dit door te nemen. Als aandacht- en verbeterpunten kreeg de gemeente ook weer van de accountant mee dat het beter leesbaar en compacter maken van de jaarrekening echt belangrijk is. We hebben een paar dingetjes eruit gehaald. De financiële positie van de gemeente blijft kwetsbaar. Wat opvalt is dat de gemeente zichzelf goed aan het werk gehouden heeft in 2020 met wat hobbyprojectjes. Hiervoor is veel geld uitgegeven. Het geld dat in eerste instantie bedacht was voor samenwerking met kennisinstellingen, is hieraan juist minder uitgegeven en vooral aan het faciliteren van innovatieprojecten is er

meer uitgegeven. Binnen de verschillende posten valt dit weer weg. Wij vinden het een beetje een raar verhaal dat er twee keer zoveel uitgegeven wordt voor iets wat niet op de begroting staat en ook niet te herleiden is naar extra geld voor uitgaven met betrekking tot de coronapandemie. Dit betreft het faciliteren van wat innovatieprojecten. Kan het college deze forse overschrijding ook verantwoorden? De exploitatie van het Forum. Mogelijk moet de termijn voor het inregelen van de bedrijfsvoering verlengd worden. Wij als PVV houden dit goed in de gaten. Het Forum blijft een zorgenkindje. Dit was het wat ons betreft wel. Bedankt, Voorzitter.

01:09:45

Voorzitter: Dank u. Wie dan? De heer van der Meide, ga uw gang.

01:09:54

De heer Van der Meide: Ja, het is een co-productie met de fractievoorzitter van onze partij en de heer Bushoff. Die moet even ergens anders zijn, vandaag dat ik even zijn woordvoering overneem. Ik heb er zelf ook nog wel dingen aan toegevoegd. Zonder dat die het weet. Ik hoop niet dat het opgenomen wordt. Afgelopen jaar is een bijzonder jaar geweest met corona. We hebben geconstateerd dat dit voor een groot gedeelte van onze bevolking meer problemen opgeleverd heeft dan we zouden willen. Een aantal problemen zijn zichtbaar gemaakt. De scheiding tussen arm en rijk is groter geworden en wensen. We denken en hopen dat we straks weer naar normaal gaan. Maar we hopen dat we volgend jaar naar een beter jaar toe kunnen dan afgelopen periode voor corona. Het is best bijzonder dat we ondanks de crisis een positief rekeningresultaat hebben. De reserve wordt met miljoenen vastgesteld en we komen op meer dan een acceptabel weerstandsratio van één punt nul vijf. Ook het aandeel uit de reserves loopt op naar vijfenvijftig procent. Dat is voor de PvdA niet per definitie verkeerd, maar het is geen doel op zich.

01:11:16

De heer Van der Meide : Sterker nog, de financiën zijn wat de PvdA betreft dienend aan de inhoud. Vorig jaar heeft de PvdA bij het voorjaarsdebat het voorstel gedaan om in een crisis als deze en de gelet op de inhoudelijke uitdagingen waar we als gemeente voor staan, niet verder te bezuinigen. Groningen had - dat zeg ik en hij - en heeft genoeg van bezuinigingen en we moeten nu zeker een anticyclisch beleid durven voeren. Juist om te herstellen van deze crisis, moeten we blijven investeren. Kortom, prima om nu de reserves te versterken, maar als deze bij de begroting nodig zijn om onze inhoudelijke agenda te realiseren moeten we niet schromen deze in te zetten. Voorzitter, in de jaarrekening zien we dat een aantal instellingen een positief resultaat behalen. Wij vragen aan het college dat zij wil kijken dat instellingen die een positief resultaat hebben maar dat niet echt nodig hebben door de coronasteun, dat niet kan terugvloeien naar onze eigen gemeente. We zien ook een positief resultaat bij de wijkbudgetten. In die zin dat we geld overhouden. Natuurlijk is dat vanwege corona niet gek, maar ook buiten corona is dat al meerdere jaren op rij het geval.

01:12:37

De heer Van der Meide: Dit zou juist voor het klassieke opbouwwerk en buurtinitiatieven in wijken en buurten cruciaal zijn. Wijkbudgetten zijn bij uitstek geschikt voor het opbouwwerk, iets wat juist niet in mindere mate maar veel meer moet gebeuren. Daarom de vraag van de PvdA: nu er telkens meer ruimte in wijkbudgetten overblijft, wat kan en gaat

het college doen om ervoor te zorgen dat dit geld wel wordt uitgegeven aan bijvoorbeeld opbouwwerk in wijken? Voorzitter, aansluitend op het vorige punt, blijven we bij elke jaarrekening maar weer hameren op het feit dat het belangrijk is dat het verschil tussen de begroting, voortgangsrapportage en jaarrekening zo klein mogelijk is. Wat betreft de PvdA is het zonde dat we ons elk jaar opnieuw armer rekenen dan nodig is. Een terugkerend punt wat niet onbenoemd kan blijven, is het feit dat we structureel te weinig geld krijgen uit Den Haag. We varen bij elke begroting scherp aan de wind, wellicht soms scherper dan nodig wat betreft de PvdA.

01:13:43

De heer Van der Meide: Maar als een paal boven water staat, dat hier de tekortschietende budgetten van het Rijk groot en deels debet aan zijn. Bovendien moet het ons van het hart dat de financiële getallen - die er vaak niet erg goed uitzien voor onze gemeente - vrij weinig zeggend zijn. Elke gemeente die wat sociaaldemocratisch is ingesteld en actief grondbeleid voert, komt in een deel van die kerngetallen - zoals de schuldquota en de solvabiliteitsratio - slecht uit de verf.

01:14:12

Voorzitter: De heer van der Meide, u heeft een vraag van de heer van Zoelen.

01:14:16

De heer Van Zoelen: Dank Voorzitter. Misschien heb ik het verkeerd begrepen, maar vindt de heer van der Meide dat wij in 2020 scherp aan de wind hebben gezeild? Bijna in elk potje is er geld over. Er is meer begroot dan uitgegeven.

01:14:34

De heer Van der Meide: Dat je scherp aan de wind zeilt, begint bij de begroting. Ik zei het net ook al: je ziet dat er de komende jaren geld over is. Dat is jammer. Dat moet niet gebeuren. Het geld is ergens voor bestemd. Dat moet je ook uitgeven. Aan de andere kant, corona speelt hier een belangrijke rol. Verder is het ook zo dat je niet het geld wil uitgeven om het te moeten uitgeven. Als het niet uitgegeven kan worden, moet je het niet uitgeven.

01:14:56

Voorzitter: De heer Bolle.

01:14:58

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Klopt het dan dat de heer van der Meide van de Partij van de Arbeid zegt dat de lastige financiële situatie waar we inzitten, voor een groot deel komt door het Kabinet en voor een ander deel komt doordat we hier al jarenlang een sociale democratie hebben? Dus dat dat een beetje twee punten zijn, waardoor we nu zo-

01:15:20

De heer Van der Meide: Door die sociale impressie hebben we in ieder geval een geweldig mooie stad, waar u ook met plezier in woont. We zijn daar zeer trots op. Maar bij de jeugdhulp - en het Kabinet heeft dat ook wel een beetje erkend - zijn er toch wel een aantal tekorten die niet terecht zijn. Het is goed dat we jeugdhulp hebben verleend de afgelopen jaren. We het tekort hebben bijgepast. Bij elkaar gaat het in het sociaal domein over dertig miljoen. Dat kunnen we niet vol blijven houden. Dat beroep op Den Haag is terecht en ik denk dat dat ingelost gaat worden. Nog één vraag over het inkoopbeleid. Er wordt erg

oppervlakkige ingaan op het gemeentelijk inkoopbeleid, terwijl hier al vele jaren miljoenen euro's uitgaan. We hebben niet voor niets een belangrijk nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld. Bij de vaststelling hiervan heeft het college toegezegd om begin 2021 met een evaluatie te komen. Tot nu toe hebben we dat niet gezien. De vraag aan het college is: wanneer kunnen we die toegezegde evaluatie ontvangen? Dat was onze woordvoering.

01:16:33

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Bolle.

01:16:39

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Ik ga ook nog even wat over de programma's elf en veertien zeggen, want het lijkt me goed om de complimenten voor de algehele dienstverlening te maken. Die is omhooggegaan en sowieso zien we in dat programma hoge cijfers bij de prestatie indicatoren voor de dienstverlening. Dus het lijkt me goed om dat compliment over te brengen. Over het punt van het gebiedsgericht werken, sluit ik me aan bij de heer van der Meide. We geven dat al jaren niet uit. Onze vraag zou dan zijn: werkt die aanpak van het wijkwethouderschap wel goed genoeg? Het budget is er wel, maar wordt niet uitgegeven. Voor programma veertien hebben we nu een ICT voordeel van één komma negen miljoen. Alle voor- en nadelen gaan mee naar 2021. Ik vroeg me af of het college kan aangeven wat de verwachting is van deze businesscase van ICT. Wat betreft de financiën, zijn de kernboodschappen van de accountant overwegend positief. Ook hier weer complimenten aan de organisatie.

01:17:58

De heer Bolle: Maar dan blijft er nog wel een heel hardnekkig punt over en dat is het voorspellend vermogen van de organisatie. Ik weet dat dat lastig en moeilijk is om goed te doen, zeker als het om grote bedragen gaat. Tegelijkertijd waren deze afwijkingen volgens mij wel te begroten geweest en niet allemaal onvoorzien. Deze zijn ook niet allemaal in november op komen zetten. Ik vond de reactie die in de collegebrief stond wel erg vlak, want daar staat niet meer dan: "We nemen dit punt mee in de planning- en control cyclus". Ik ben dan ook wel erg benieuwd hoe het college kijkt naar de zin van de accountant, want die zegt dat cultuur mogelijk een oorzaak is op het voorspellende vermogen. Ik zou willen weten wat deze wethouder Financiën in zijn overdrachtdossier aan de nieuwe wethouder Financiën gaat meegeven over dit punt. De gemeente begroot consistent een negatief resultaat, maar sluit vervolgens af met een positief resultaat. De heer van der Meide had het daarnet ook over. We zijn heel erg negatief als het gaat om het begroten, maar we halen tot en met 2012 meer dan zevenentwintig miljoen rekenresultaat jaarlijks gemiddeld.

01:19:32

De heer Van der Meide: Het klinkt bijna alsof u het andersom had willen zien, Voorzitter.

01:19:38

De heer Bolle: Ja, ik had het heel graag andersom gezien. Ik had gewild dat we al dat geld hadden uitgegeven en nog beter onze doelen hadden bereikt, zoals de Partij van de Arbeid dat ook vindt. Geld is slechts een middel om de doelen te bereiken die we hebben gesteld in onze begroting. Dit over dit punt van de financiën. Had ik nog een punt? Nee, die laat ik zitten.

01:20:05

Voorzitter: Dank u. Wie mag ik het woord geven? Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Ja, meneer Heemstra, ga uw gang.

01:20:20

De heer Heemstra: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst over de dienstverlening, sluit ik me graag aan bij de heer Bolle van het CDA. Corona heeft een grote impact gehad op de dienstverlening van de gemeente. Met succes heeft deze dienstverlening in die getallen een vlucht genomen en zien wij dat dit nauwelijks negatief effect heeft gehad op bereikbaarheid, maar ook op de klanttevredenheid. Complimenten aan alle ambtenaren voor het beschikbaar houden van deze dienstverlening onder deze lastige en onvoorziene omstandigheden. Ook zien we een daling van het aantal klachten en ontving de ombudsman minder vragen en verzoeken. Wellicht vanwege omstandigheden van corona maar laten we hopen dat deze lijn zich doorzet en deze daling niet uitzonderlijk is. Vanavond wordt daar ook nog verder over doorgesproken. Tot slot nog een aantal opmerkingen over de financiële paragrafen. 2020 was een financieel lastig jaar. Nog los van corona lagen er grote financiële uitdagingen. Ondanks de dreigende wolken en zorgen ten tijde van de begroting, boeken we onderaan de streep een positief resultaat, terwijl een negatief resultaat was begroot. We hebben onze verantwoordelijkheid voor de zorg van onze kwetsbare inwoners genomen door extra middelen bij te passen en ook de leefbaarheid in onze gemeente hebben we in stand kunnen houden.

01:21:26

De heer Heemstra: Ook hebben wij uitvoering kunnen geven aan een groot gedeelte van onze ambities en zelfs de financiële reserve een beetje kunnen verstevigen door het positieve resultaat aan te wenden voor het verstevigen van ons weerstandsvermogen. Wel zien we dat we opnieuw een aantal projecten en doelstellingen in 2020 niet hebben kunnen afronden of realiseren, voornamelijk ook wel vanwege corona. Helaas zien we ook dat we een aantal hervormingen, bijvoorbeeld binnen de eigen organisatie, opnieuw of nog niet hebben kunnen realiseren. Samengevat blijft de financiële situatie in de positie van onze gemeente zorgelijk, waarbij we ook voor de komende jaren sterk afhankelijk blijven van extra coronacompensatie en ook extra structurele middelen vanuit de landelijke overheid. De financiële kengetallen in het meerjarenbeeld bevestigen deze zorg. De lange termijn gevolgen van de coronacrisis blijven dan ook als een donkere wolk boven de financiële situatie van onze gemeente hangen. Elke inwoner is of wordt wel op één of andere manier geraakt. Om die reden moeten we de jaarrekening dan ook in dat perspectief plaatsen. We hebben het komend jaar grote vraagstukken met bijbehorende financiële uitdagingen. Tenslotte gaat onze dank dan ook uit naar de ambtelijke organisatie en de accountant voor het opstellen en controleren van de jaarrekening, het accountantsverslag met daarin heldere en nuttige bevindingen. Dank u wel, voorzitter.

01:22:43

Voorzitter: Wie kan ik het woord gegeven? Geen acties meer? Meneer Been van GroenLinks, ga uw gang.

01:22:55

De heer Been: Dank u wel, Voorzitter. De gemeente Groningen bezuinigt nu al vanaf 2010. Toen was er een pakket van drieënvijftig miljoen structureel. In 2014 nog een keer

achtentwintig, en de structurele bezuinigingsopgave van de gemeente in de begroting van 2020 was dertig miljoen. Het college gaf daarbij aan dat het vet echt van de botten is. Misschien dat het daarom best opvallend is dat zoveel van de ingeboekte bezuinigingen zijn behaald. Sterker nog, het valt op dat van de begrote twee miljoen aan frictiekosten om deze bezuinigingen mogelijk te maken niet één euro is uitgegeven. Onze vraag aan de wethouder: hoe kan dit? Wat betekent dit voor de frictiekosten van ingeboekte bezuinigingen 2020, voor de jaren '21 '22 en '23? Dat is nog eens drie miljoen extra. Gaan we die dan ook niet gebruiken en moet dat niet terugkomen in een voortgangsrapportage of iets dergelijks?

01:23:54

De heer Been: Ook is bij de begroting van vorig jaar besloten tot het instellen van het Innovatiefonds Slimmer en Beter. Medewerkers van de gemeente kunnen voorstellen doen, betaalt uit de reserve, die zichzelf structureel terugverdienen omdat we dingen slimmer en beter kunnen doen. Daarover hebben we vorig jaar best een debat over gehad met elkaar, maar nu blijkt dat er nog niet één voorstel is uitgevoerd. Wij hadden echt op meer gehoopt. Misschien dat de wethouder hierop kan reflecteren en kan toezeggen dat deze mogelijkheid nog altijd breed uitgedragen wordt binnen de organisatie. En wij hopen op projecten in 2021. Dan nog een aantal punten uit het accountantsverslag. Ten eerste valt op dat in een corona jaar waarin zoveel anders ging, medewerkers vanuit huis moesten werken en de gemeente meer taken gekregen als bijvoorbeeld de TOZO, de rechtmatigheidsfouten en onzekerheden lager zijn dan vorig jaar. Dus de complimenten die net aangegeven zijn, zijn er ook van onze kant. Wel maakt de accountant het terechte punt dat het voorspellend vermogen van de gemeentelijke organisatie tekortschiet.

01:24:49

De heer Been: Vorig jaar veertig miljoen jaar. Het jaar daarvoor ook veertig miljoen. Nu zestig miljoen overschot. Wij sluiten ons aan bij wat we een aantal fracties ook al hierover gezegd hebben. Hoe zit het met die cultuuromslag die nodig is? Moeten we onszelf geen harde doelstellingen stellen om onze meerjarenprogramma's duidelijker te ramen, zodat we het geld uitgeven in de jaren dat we dat echt willen? Tot slot een punt over de risico's met betrekking tot de grondzaken. Die zijn namelijk al een tijd vastgesteld op tachtig miljoen, terwijl we weten dat het inmiddels wel minder is. De reden daarvoor is best een goeie, want we zien in de toekomst een aantal grondexploitaties aankomen die de risico's flink doen toenemen. Daarom is besloten om de winst op grondzaken niet in het CIF, maar in de reserve grondzaken te storten. Dit ook om niet al te grote schommelingen te creëren. Dit risico staat al vast sinds november 2019, bij de begrotingsbehandeling voor 2020. Past bij de aankomende begroting worden de risico's geactualiseerd, schrijft het college.

01:25:53

De heer Been: Wij vinden, met de accountant, dat dat wel echt het uiterste moment is waarop dat kan. We hebben nu al een tijd niet het meeste accurate beeld van ons weerstandsvermogen. Wat ons betreft moet dat uiterlijk dan, wan het is echt belangrijk dat wij het meest accurate beeld hebben. De accountant geeft daarnaast aan dat er bij de actualisatie mogelijkheid is om ook het eigen vermogen van Meerstad en de anderen nog op te richten BV's - die de grondexploitatie gaan doen - mee te nemen in het bepalen van het weerstandsvermogen. Nu doen we dat nog niet en misschien is dat een optie voor de begroting van 2022. Graag een reactie van de wethouder.

01:26:27

Voorzitter: U heeft ook een vraag van de heer van Zoelen.

01:26:30

De heer Van Zoelen: Dank Voorzitter. Zou het dan niet beter zijn om eerst dat accuraat beeld te krijgen alvorens te gaan besluiten om het positieve resultaat te gebruiken om het weerstandsvermogen te verbeteren?

01:26:47

De heer Been: Als het college dat zou kunnen doen binnen de vooruitzichten die er zal zijn voor de grondexploitatie, dat wel zou willen doen. Er is al wel een schatting gegeven, namelijk dat er misschien vijftwintig à veertig miljoen meer aan benodigd weerstandsvermogen gaat zijn. Maar ja, dat is nog steeds een schatting en laten we die snel concreter maken, want dan weten we precies waar we aan toe zijn.

01:27:12

Voorzitter: Meneer Bolle.

01:27:14

De heer Bolle: Dat lijkt me een goed punt, maar GroenLinks vindt dan wel dat als we de accurate risico-inschattingen hebben, we daar dan ook adequaat op zouden moeten reserveren.

01:27:27

De heer Been: Daar is het college nu mee bezig. We moeten zien hoe het risicoprofiel in zijn geheel is straks bij die begroting van 2022. Als die afweging in die analyse gemaakt is, zullen wij vervolgens een afweging maken daarover.

01:27:43

Voorzitter: Dat was een beetje cryptisch. Ik zie meneer Bolle. Geen vervolgvraag? Nee. Was dat het einde van uw woordvoering, meneer Been? Dan gaan we naar de heer Rustebiel van D66.

01:27:55

De heer Rustebiel: Dank u wel, Voorzitter. Ik wou het kort eerst even wat zeggen over de hoofdstukken elf en twaalf. Ik denk dat de complimenten die het CDA geeft over de verbetering van de gemeentelijke dienstverlening terecht zijn. Dat is niet vanzelfsprekend, zeker in deze tijd. Dus een knappe prestatie. Over de gebiedsgericht werken zie ik dat de experimenten inmiddels geëvalueerd zijn en onze fractie zit een beetje met de vraag: hoe kunnen we zorgen dat we die lering uit die democratische experimenten ook toepassen bij bijvoorbeeld de grote ruimtelijke projecten waarin we in deze gemeenteraad te vaak in de knel komen met de belangen van inwoners? Valt daar een parallel te trekken? Wat kan het één van het andere leren? Dat is een vraag die wij onszelf wel willen stellen. Misschien kan het college even kort te reageren. Op het gebied van financiën hebben hier heel vaak kritiek op de Rijksoverheid die onder financiering doet bij de taken die wij te vullen hebben. En die kritiek is, denk ik, terecht. Maar ik denk dat wij nu ook moeten zeggen dat de Rijksoverheid de ondersteuning naar de gemeenten in de coronacrisis heel goed heeft aangepakt. We zien dat we tegemoetgekomen zijn op de belangrijkste beleidsterreinen en zelfs wat middelen over hebben gehouden. Dat is heel netjes gedaan door de Rijksoverheid. Dat is fijn.

01:29:07

De heer Rustebiel: Hoewel veel inwoners en ondernemers nog steeds een financiële onzekerheid hebben, lijken we als gemeente vooralsnog deze crisis redelijk goed door te komen. Een andere financiële meevaller is dat de projecten vertragen, maar dit is een meevaller die mijn fractie niet zo graag ziet want we hebben die projecten allemaal gepland en ze moeten dan ook uitgevoerd worden. Een vertraging van zo'n project zorgt dan voor een meevaller in je rekening, maar het liefst wil je dat die projecten lekker doorlopen. We snappen ook wel dat corona hier niet altijd helpt. In zijn algemeenheid vinden wij het goed dat het college niet op de rem is gaan staan toen de crisis uitbrak. Daar hebben we hier in de gemeenteraad ook nog wel het debat over gehad. De gemeente is blijven investeren. Met een coronacrisis zijn een klimaat- en wooncrisis niet weg. De gemeente kan door te investeren in de stad ook weer andere investeringen aanjagen. Ik denk dat het goed is dat die route is ingezet. Wij vinden het ook verstandig dat de gemeente daarmee doorgaat.

01:30:09

De heer Rustebiel: Het feit dat we meer inkomsten hebben uit bouwleges en kavelverkoop geeft ook aan dat de stad blijft groeien en dat we een populaire vestigingsplaats zijn voor inwoners en bedrijven. Dat ziet er nog steeds heel goed uit. De blijvende zorgen zijn al genoemd zoals jeugdzorg. Ik zei net in een debatje met de heer de Greef al dat we ook een overheid hebben die steeds actiever wordt. Grondexploitaties, energie- en warmtebedrijven zijn toch allemaal stappen die ook weer voor risico's gaan zorgen. Met name de warmtetransitie, waarin we echt een voorlopersrol hebben in Nederland. Inhoudelijk ben ik daar heel trots op, alleen is het wel een risico. Als je dan zegt dat het verstandig is om het weerstandsvermogen aan te vullen met dit soort activiteiten, denk ik dat het college daar een goede keuze in maakt.

01:30:55

Voorzitter: Meneer van Zoelen wil daar graag op reageren.

01:30:58

De heer Van Zoelen: Ik ben het helemaal eens met de heer Rustebiel dat er daar een risico achter zit, maar dat risico was toch allang gedekt. Er was toch een potje voor WarmteStad? Waarom is dat nu opeens een probleem?

01:31:10

De heer Rustebiel: Het is net zo spannend als vorig jaar, maar we zien wel dat de uitrol steeds verder gaat. [Onhoorbaar] steeds meer aansluitingen. Dat zijn allemaal publieke investeringen die de gemeente doet om die warmtetransitie op gang te helpen. Die kosten worden gemaakt en gaan ook komend jaar nog gemaakt worden. Dat is niet iets wat allang bekend is. Mijn fractie wil nog complimenten aan het college geven voor het succesvol binnenhalen van externe gelden, want de gemeentefinanciën staan dan wel onder druk, maar wij zijn daar als gemeente best goed in. Op gebied van wonen, klimaatadaptie en verkeer proberen we middelen aan te boren uit Den Haag en Brussel. Die middelen hebben wij ook nodig om veranderingen in gang te zetten en we hopen dat het ook dit jaar en komend jaar weer gaat lukken om die middelen extern aan te wenden. Want zelf hebben we nog steeds niet zo heel veel vet op de botten. Het nieuwe Kabinet gaat er hopelijk ooit een keer komen en voor de gemeente kan dat niet snel genoeg gaan. Onze vraagstukken zijn er nog allemaal. Die gaan niet weg doordat ze langer met elkaar praten. We hopen dat het

nieuw Kabinet nu ook wel echt aan de gemeente gaat denken, zowel om het gemeentefonds als de taken die ons een beetje boven het hoofd uitgroeien.

01:32:20

Voorzitter: Mevrouw Blauw heeft een vraag over die externe gelden, geloof ik.

01:32:25

Mevrouw Blauw: Al eerder. Over projecten en innovatieprojecten. Ik heb het al even genoemd. Hoe kijkt D66 ernaar dat er veel geld is uitgegeven aan projecten die niet op de begroting staan en nergens naar te herleiden zijn?

01:32:46

De heer Rustebiel: Dat vind ik een heel onspecifieke vraag. Misschien kan u dan voorbeelden van projecten noemen. Dat maakt het voor mij makkelijker om te beantwoorden.

01:32:54

Mevrouw Blauw: Op bladzijde éénenvijftig staan een aantal projecten. Ik heb het net ook al even aan het college gevraagd, maar in zijn algemeenheid staan er projecten genoemd waar heel veel geld aan uitgegeven is, niet te herleiden zijn en ook niet op de begroting heeft gestaan die wat wendbaarheid van je vragen en nog niet helemaal strak hebt weggezet in de begroting. Ik vind het lastig om daar nu even zo op te reageren.

01:33:28

Voorzitter: Dat was ook het einde van uw woordvoering, geloof ik. Ik meende te zien dat de heer Mellies zijn hand opstak voor de woordvoering of een vraag. Is dat het geval? De heer Duit, ga uw gang.

01:33:49

De heer Duit: Dank u wel, Voorzitter. Er is al aardig wat gezegd over de financiën in relatie tot de pandemie. Daar wil ik misschien nog een toevoeging op doen. Dit bijzonder jaar maakt dat in onze ogen één onderwerp belangrijk is en dat is het leveren van maatwerk. Zorg dat geluisterd wordt naar de behoefte en de situatie van het individu, juist wanneer een pandemie voor verschillende groepen zo verschillend uitpakt. Dat maatwerk is naar onze beleving niet altijd geleverd. Natuurlijk snappen we dat onze eigen mensen het druk hadden en dat er opeens een volledige nieuwe gewaarwording was. Dat men de zorg voor kinderen er bijvoorbeeld bij kreeg. Dat maakt het niet altijd mogelijk om maatwerk te leveren. Anderzijds zaten er enorm veel mensen opeens zonder werk. Enorm veel hele capabele mensen die graag bij wilden springen en misschien nog wel meer verstand hadden van maatwerk dan onze eigen mensen. Die mensen hadden we we bij kunnen staan, door ze binnen onze flexibele schil de kans te bieden om het maatwerk wat we zo hard nodig hadden, te leveren. Dat heeft het college in onze ogen te weinig gedaan, terwijl als we kijken naar de financiële situatie dat goed mogelijk was geweest. Dit najaar blijven de berichten-

01:34:59

Voorzitter: U heeft een vraag daarover van de heer Bolle.

01:35:03

De heer Bolle: Ik vroeg me af waar de heer Duit dan precies op doelt. Waar had de gemeente dan maatwerk moeten toepassen?

01:35:13

De heer Duit: Bijvoorbeeld daar waar het gaat om de cafés, kroegen en terrassen die we hadden in het najaar, waarbij bij sommigen onverhoopt zonder duidelijke redenen geen terras mochten voeren.

01:35:27

De heer Bolle: Voorzitter, dat is een heel ander voorbeeld over maatwerk. U had het net over maatwerk dat we mensen in dienst zouden moeten nemen. Daar ging het hele stuk over. En dan komt u met maatwerk bij coronamaatregelen en terrassen. Ik vroeg naar het punt van maatwerk bij het in dienst nemen van mensen die thuiszitten en heel goed binnen de gemeentelijke organisatie aan de slag hadden gekund.

01:35:54

De heer Duit: Voorzitter, ik denk dat het eerder een kleine spraakverwarring is. Volgens mij is het namelijk een op een met elkaar te rijmen. Namelijk enerzijds heb je de mensen die geen werk hebben en bij de gemeente aan de slag zouden kunnen. Anderzijds zijn de mensen die maatwerk nodig hebben en die mensen zouden dat kunnen leveren omdat onze eigen mensen een stukje drukke waren het afgelopen jaar. Dat is wat ik bedoel te zeggen. Ik hoop dat het daarmee duidelijk is. Want voor het najaar blijven de berichten vooralsnog dat het zomaar zou kunnen zijn dat er weer aanscherpingen van de maatregelen komen. Ongetwijfeld is er ook dan weer maatwerk nodig. Mijn vraag aan het college derhalve is: zijn zij bereid, indien dat nodig mocht blijken, binnen die flexibele schil mensen aan te nemen die dit maatwerk kunnen gaan leveren? Maatwerk zodat bijvoorbeeld café- en kroegeigenaren, winkels en alle ondernemers en instellingen hun werk zo goed mogelijk kunnen blijven doen. Daarnaast wil ik mij aansluiten bij een aantal opmerkingen van de Partij van de Arbeid over het gemeentefonds. Want ook al is het dit jaar goed gegaan en is de opmerking van D66 over de financiële middelen met betrekking tot de pandemie terecht, zijn er nog altijd stevige tekorten op onder andere het sociale domein, waar ook de Partij van de Arbeid en vele anderen genoeg over gezegd. Daarnaast zal ik mij aansluiten bij de opmerking van het CDA over de verbeterde dienstverlening. Dank u wel, Voorzitter.

01:37:23

Voorzitter: Dank u wel, meneer Duit. Zijn er nog fracties die het woord willen voeren? Mevrouw Jacobs van de VVD.

01:37:30

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Wij willen ook onze complimenten uit spreken over de goede cijfers ten aanzien van de dienstverlening. Ook vooral in een bijzonder jaar en onder bijzondere omstandigheden waarop onze medewerkers dat hebben moeten doen, is dit een compliment waard. Wij hopen uiteraard dat deze goede cijfers zich doorzetten naar dit jaar en de komende periode. We hebben ook gezien dat er een aantal gelden niet zijn uitgegeven en dat baart ons in die zin ook zorgen. We hebben mooie plannen maar we voeren die niet uit. Daar hebben diverse andere fracties ook al vragen over gesteld. Dus ik ben benieuwd naar de antwoorden zoals het college die geeft. Er zijn natuurlijk ook positieve signalen te zien ten aanzien van de inkomsten. We zien ook dat we op de OZB-tarieven meer geld hebben binnengehaald. We vragen ons af in hoeverre die voorspelbaarheid daar niet in zat. Over het weerstandsvermogen heb ik het debatje gevolgd tussen de heer Bolle en meneer de Greef. In tegenstelling tot de fractie van de SP, vinden wij

het weerstandsvermogen wel heel belangrijk. We vinden het belangrijk dat we die risico's goed kunnen afdekken.

01:38:52

Mevrouw Jacobs: De positie bij de lokale lasten baart ons zorgen. Die positie is dan - zoals we hebben gezien in 2020 - voor de oude gemeente Groningen, omdat de kerngetallen van de nieuwe gemeente nog niet zijn samengesteld. We staan op de tweede plek ten aanzien van de lasten die er zijn. In sommige situaties heb ik het college wel eens horen zeggen dat rankings niet interessant zijn, maar wat ons betreft zijn die wel interessant als het de groenste lucht is. We zien ook dat het leven in onze gemeente heel duur wordt en dat steeds meer mensen moeite hebben om de belastingen te betalen. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de inkomsten en voor de kwijtschelding die we vervolgens weer gaan instellen. Het zou goed zijn als we ons daar druk over maken. Ik zou daar graag de visie van het college op willen hebben.

01:39:50

Mevrouw Jacobs: Een schot voor de boeg waar wij ongetwijfeld in de raadsvergadering ook mee komen, is: laten we makkelijk beginnen en laten we met elkaar de hondenbelasting zo snel mogelijk afschaffen. Maar dat is al een voorschot daarop.

01:40:03

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:40:07

Mevrouw Blauw: Even vanuit de Commissie van vorige week over het afschaffen van de hondenbelasting, maar de VVD pleit dan ook om de OZB omhoog te halen. Kunnen jullie creatiever zijn en op een andere belasting bezuinigen?

01:40:21

Mevrouw Jacobs: Volgens mij is dat één van de voorbeelden die we hebben genoemd. Ik weet niet of u het zich nog kan herinneren, maar de vorige begrotingsraad hebben we vier voorstellen gedaan met verschillende grond van dekkingen. Dit was de laatste die we hadden gedaan. Onze basis is altijd: als je minder geld binnenhaalt, moet je kijken hoe je minder geld kunt uitgeven in plaats van de lasten te verhogen. Maar dat zou eventueel een oplossing zijn, die we aangedragen hebben, maar er zijn ook andere mogelijkheden.

01:40:49

Voorzitter: De heer van Zoelen.

01:40:51

De heer Van Zoelen: Daarop aanvullend: de VVD zegt dat ze een sterk weerstandsvermogen belangrijk vindt, maar als u de OZB gaat aanspreken voor de hondenbelasting, gaat dat ook ten koste van de onbenutte belastingcapaciteit. Hoe wil de VVD dat aanvullen?

01:41:09

Mevrouw Jacobs: Ik zou heel graag het idee weg willen nemen dat wij de hondenbelasting willen afdragen door de OZB te verhogen. We hebben een aantal andere voorstellen gedaan en die zullen we ongetwijfeld weer doen. Volgens mij zijn er diverse mogelijkheden om een tegenvaller op te vangen. Je kunt minder uitgegeven of je kunt meer binnenhalen. Daar binnen zijn mogelijkheden en daar zouden we naar moeten kijken. Maar als u graag wil

horen welk voorstel op een meerderheid kan rekenen, zullen we dat wegen en kijken in hoeverre we dat voorstel zouden willen doen.

01:41:41

Voorzitter: Dan heeft de heer van der Meide ook nog een vraag voor u.

01:41:43

De heer Van der Meide: Als het gaat over die risico's die de gemeente loopt. Daar zijn we ons ook bewust van. Als het gaat over bouwprojecten, dat zijn grote projecten. Maar vindt u het dan ook niet opvallend als we zo'n crisis hebben als corona, wat best een impact heeft en voor zo'n overheidsorgaan als de gemeente Groningen ontzettend grote consequenties kan hebben. En dat je dan kijkt naar de rekening en denkt: dat viel in ieder geval mee. Bent u het daarmee eens?

01:42:07

Mevrouw Jacobs: Je kan zien dat we een aantal gelden niet hebben kunnen uitgeven. We zien ook dat de inkomsten van de gemeente deels vergroot zijn. Er is meer gebouwd, dus de leges zijn binnengehaald. Maar in de basis denk ik dat de gemeente conform de doelstelling goed op de financiën heeft gepast afgelopen jaar en dat is ook een compliment dat ik wil aangeven. Ik denk dat het ook nog een compliment waard is - en daar heeft de fractie van D66 ook al op gewezen - dat datgene wat corona ons heeft gebracht niet alleen maar negatief is, met name zoals de gemeente ook de ondernemers op tal van punten tegemoetgekomen is, hetzij met uitbreiding van terrassen, hetzij ook met het uitvoeren van een aantal regelingen. We hebben daar kortgeleden vragen over gesteld: hoe toegankelijk zijn ze? We willen horen dat er minder gebruik van gemaakt wordt dan mogelijk zou zijn. Maar de antwoorden gaven aan ons wel zodanig het vertrouwen dat de gemeente zijn uiterste best doet en we zijn blij om dat te horen. Tot zover, Voorzitter.

01:43:11

Voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat iedereen die het woord wil voeren... u heeft nog een vraag, meneer Van Zoelen of woordvoering.

01:43:16

De heer Van Zoelen: Ik heb nog geen woordvoering gedaan.

01:43:17

Voorzitter: Ga uw gang.

01:43:19

De heer Van Zoelen: Ik denk dat ik eerst even de programma's langs ga over dienstverlening. Er zijn al wat dingen over zegt. De klantverlening schijnt goed te gaan. Compliment daarvoor. Ik las ook dat er geëxperimenteerd is met open vraag en spraakherkenning. Dit lijkt ons toch wel weer zo een extra irritatiefactor met hekjes voor de telefoon, als we dat invoeren. Dus onze voorkeur gaat uit om bij die digitalisering toch ook het menselijke te blijven behouden. En misschien dat de mens voor die telefoon kan blijven. Communicatie met de burger. We zien dat de gemeente goed communiceert op vragen. Ook op social media. Mijn collega vraagt dit ook in andere Commissies: om meer informatie voor de mensen die gedupeerd zijn van de mijnbouwschade op te nemen op de gemeentelijke website. Graag een reactie daarop. Bij het faciliteren van open data en ook

omgevingsvergunningen, merk je dat mensen toch nog moeilijk weten te vinden om kapvergunningen aan te vragen of om daar bezwaar tegen te maken. Kan de communicatie daar niet verbeterd worden?

01:44:28

De heer Van Zoelen: Programma twaalf: collegeraad en gebiedsgericht werken. Een speerpunt voor een nieuwe werkwijze was het meer betrekken van de inwoners bij de voorbereiding en de besluitvorming, en dat heeft nauwelijks uit de verf kunnen komen. Dus wij hopen dus wel straks dat daar echt een inhaalslag wordt gemaakt en ook goed dat dat vermeld is in het jaarverslag. Hier zijn ook opmerkingen over gemaakt: er is een miljoen niet uitgegeven bij gebiedsgericht werken. Ik ben het met de heer van der Meide eens dat dat jammer is. We hadden toch wel moeten kijken hoe we dat wel hadden kunnen besteden. Dit komt deels doordat we niet hebben kunnen praten of een burgerparticipatie hebben kunnen opzetten. Maar er zijn wel heel veel dingen in de openbare ruimte te doen, bijvoorbeeld aanleg van groenvoorzieningen. Het is jammer dat dat geld is blijven liggen.

01:45:12

Voorzitter: Meneer van Zoelen, u heeft een vraag van mevrouw Jacobs.

01:45:15

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Afgezien dat u zegt dat het jammer is dat het geld is blijven liggen bij gebiedsgericht werken, kunt u ook aangegeven welke leemte er is ontstaan doordat het geld niet is uitgegeven? Heeft u enig idee dat de burgers ook daadwerkelijk iets gemist hebben?

01:45:33

De heer Van Zoelen: Als je iets niet doet, weet je ook niet wat je mist, maar ik denk wel dat je er veel mee had kunnen doen. Zeker op het gebied van groen in de wijk zijn er veel dingen te regelen, zoals stenen uit de tuinen halen. Als je dan ziet hoe de omgeving daarvan opknapt, weet de inwoner ook wel wat ze missen. Ik denk dat dat geld wel voor nuttige dingen ingezet had kunnen worden. Alleen dat vergt wat creativiteit hoe met bewoners in gesprek te gaan. Ik denk dat dat misschien beter had gekund. Tot zover mijn antwoord daarop. Over programma dertien, de inkomsten, is er ook al veel gezegd. De accountant heeft ook gezegd dat ons voorspellend vermogen beter moet. Er is veel minder uitgegeven dan begroot. De vraag is: hoe kunnen we dat beter inschatten? 2020 was ook wel een bijzonder jaar met de corona. Wat betreft het weerstandsvermogen denk ik meer ook in de richting van de SP en de PvdA: het resultaat moet zoveel mogelijk in het weerstandsvermogen gestopt worden. Misschien moeten we eerst eens even een goede inschatting van de risico's.

01:46:48

De heer Van Zoelen: Onderhoud en kapitaalgoederen: bij het borgniveau staat het Noorderplantsoen en de winkelgebieden als goed beoordeeld. Daar hebben we toch wel enorme twijfels over als we de enorme afval en restafval in die gebieden zien. We vragen ons af of die 'goed' beoordeling daar wel klopt. De verbonden partijen: bij het OV-bureau Groningen-Drenthe worden straks tekorten verwacht omdat het Rijk niet meer zou compenseren. Wij vragen ons af of een bezuiniging van drie miljoen niet nadelig gaat werken als straks het openbaar vervoer wel weer opstart. Wij hopen dat deze bezuiniging

niet ten koste gaat - of daar moeten we ook voor oppassen - van het personeelsbestand, zodat het opstarten van het openbaar vervoer bemoeilijkt wordt. De veiligheidsregio: we moeten jaarlijks één komma één miljoen extra bijdragen vanwege de aanpassing voorziening functioneel leeftijdsontslag. We vragen ons af of zo'n bedrag bij het Rijk niet terug te krijgen is als compensatie. Graag een reactie.

01:47:47

De heer Van Zoelen: Tot slot, zien we dat we bij de externe inhuur er drieëndertig komma zes miljoen extra is uitgeven vanwege corona. Straks gaat dat weer veranderen als er een nieuwe situatie is. We zijn benieuwd of het overschot dat daar nu extra aan uitgegeven wordt, elders aan besteed kan worden. Ik heb al iets gezegd over het voorspellend vermogen. Dan nu echt tot slot, in het stedelijk investeringsfonds in de jaarrekening staat een bedrag van vijftieng miljoen. Wij krijgen ook wel de vraag: hoeveel zit daar nu aan groen in? Dat is niet gelabeld. Dat is ook niet terug te zien. Dat zou je dan technisch kunnen navragen maar het is wel mooi, want wij krijgen wel de vragen van veel mensen: hoeveel is er nu uit die pot gehaald voor groen? Hoeveel is daar voor herplant van gebruikt? Hoe zit dat dan met omgevings- of kapvergunningen waarvoor een compensatie is geleverd? Nu is dat helemaal niet zichtbaar in de jaarrekening. Het hoeft niet heel uitgebreid, maar een beknopte situatie van hoe het met de groenlabeling zit, zou wel heel prettig zijn. Graag een reactie.

01:49:00

De heer Heemstra: Dank u wel, meneer van Zoelen. U vraagt niet om de concrete cijfers, maar wel om dat inzichtelijk te maken.

01:49:07

De heer Van Zoelen: Ja. Anders zou je dat technisch moeten navragen, en dat is voor inwoners heel erg lastig.

01:49:12

Voorzitter: Helder. Dan denk ik dat alle raadsfracties het woord hebben gevoerd. We gaan zo over naar het college. We lopen een halfuurtje voor op schema. Dat maakt dat ik me niet bezwaard voel om even twee minuten te schorsen voor een kopje koffie. Dan zie ik jullie zo weer terug hier.

01:56:46

Voorzitter: Terwijl er in de pauze de nodige jij-bakken werden uitgedeeld, gaan we nu terug naar de vergadering. Het woord is aan het college en meer specifiek aan de wethouder van Financiën die dit voor het laatst gaat doen. Geniet ervan, wij gaan dat zeker doen.

01:57:06

De heer De Rook: Van deze negenenviertig minuten ga ik bijzonder genieten. Voorzitter, niemand heeft ernaar gevraagd maar ik kan wel vertellen - misschien is dat wel de melancholie van de laatste vergadering - dat er hier een trotse wethouder zit. Terugkijkend op 2020 - en niet zozeer op het handelen van het college - zou dit sowieso al een bijzonder jaar worden als ik kijk naar de organisatie. Ik roep maar even in herinnering dat we een begroting in 2019 hadden vastgesteld, waardoor wij door de bijstellingsramingen in het sociaal domein en een aantal tegenvallers in het gemeentefonds, een bezuinigingsopgave hadden van ruim vijftieng miljoen euro. Het was een spannende begroting waarin we

zoveel mogelijk geprobeerd hebben het gemeentelijke voorzieningenniveau te sparen en de begroting sluitend te krijgen. Als er dan een crisis overheen komt die ook een financiële impact dreigde te hebben, kunnen we tevreden zijn met waar we hier nu staan. Dat is de financiële kant, maar op de inhoud denk ik dat het ook echt complimenten verdient. Ik vind het heel mooi dat uw raad aandacht heeft gehad voor de prestaties die in de organisatie zijn geleverd. Er werd heel snel omgeschakeld in de dienstverlening. We hebben ervoor gezorgd dat we door konden blijven gaan met het verlenen van vergunningen en projecten.

01:58:23

De heer De Rook: Dat heeft mensen heel veel tijd en energie gekost in onze organisatie, ook in het uitvoeren van alle steunmaatregelen en dergelijke. Als we terugkijken, moet ik constateren dat de gemeente Groningen dat op een hele goede manier heeft opgepakt. Dat is een compliment voor al de mensen die daar heel hard aan hebben gewerkt afgelopen jaar. Daarmee wou ik graag beginnen, Voorzitter. Ik begin even met het grootste thema en dan kom ik zo nog wel even op een aantal specifieke vragen. Door verschillende fracties is het voorspellend vermogen van de gemeente Groningen genoemd. Dit is een thema wat eerder al geagendeerd is en wat door verschillende fracties hier is neergezet. Bij het opstellen van de begroting ervaar je altijd krapte terwijl er aan de achterkant toch weer ruimte blijkt te zijn. De heer van der Meide zei dat er toch weer altijd een rekenresultaat is. Daar zijn ook altijd nuancerende opmerkingen bij te maken: de negenenvijftig miljoen bruto die u vandaag in de stukken heeft gezien, is maar een paar procent van het totaal. Dat is waar. Maar tegelijkertijd is die negenenvijftig miljoen euro in gemeenteland met de krapte wel heel erg veel geld.

01:59:41

De heer De Rook: Ik zou ook willen zeggen dat zo'n overschot voor niemand fijn is. Als ik dan de jaarcijfers van de gemeente presenteerde, werd ik bijna gefeliciteerd met die negenenvijftig miljoen overschot net alsof ik de winstcijfers van een beursgenoteerde onderneming aan het presenteren was. Maar bij de gemeente werkt dat anders. Want onze doelstelling is nul en het liefst komen wij op nul uit. Elke over- en onderschrijding is niet goed. Dat is de doelmatigheid waar je naar streeft. Sinds de begroting van 2020 maakt dit college er een agendapunt van om dit nadrukkelijk in de organisatie te agenderen. Dit willen we beter en scherper hebben. We willen de ruimte die kennelijk in onze begroting zit, zoveel mogelijk naar voren halen zodat we dit kunnen inzetten voor de prestaties die de gemeente levert. Ik vind het bijzonder terecht dat de raad daar heel scherp op is in dit debat. Dit is een opdracht voor dit en het volgend college.

02:00:44

De heer De Rook: Tijdens de begroting van 2020 hebben we voor het eerst een bedrag van vijf miljoen euro opgenomen, wat door een flexibele begroting gevonden moet kunnen worden. Dat adresseert dit bedrag dat kennelijk ergens in de begroting zit en we geprobeerd hebben om naar voren te halen. We hebben ook niet gezegd dat we die vijf miljoen aanvullend moeten bezuinigen, maar die moest in die begroting te vinden zijn. Dat is risicovol. Ik kom zometeen nog eventjes op dat begrip terug. Maar we hebben daarvoor gekozen omdat dit een reëel punt is. Het vraagt echt wat van de organisatie en van ons. Misschien ook even wat achtergrond hierbij: hoe krijg je dit dan beter? Er zitten drie elementen in de totstandkoming van dit soort type bedragen en een overschot daarbij. Het

eerste is de raming aan de voorkant. Heb je een goed en scherp genoeg beeld van hoeveel geld er nodig is voor iets in een bepaald jaar? Daar wil ik twee elementen bij aangeven. Het eerste is dat - en dat kom ik ook te zeggen op de cultuurvraag van de heer Bolle - wij in de gemeenteraad een voorkeur hebben voor het voorzichtig rammen. Het kan maar beter niet tegenvallen. Onze ramingen zijn - beschouwend over het totaal - te voorzichtig blijkt dan achteraf. Een andere complicerende factor bij de ramingen is dat zij vaak al heel vroeg gemaakt moeten worden.

02:02:07

De heer De Rook: In onze P- en C-cyclus moeten onze verschillende afdelingen hun ramingen voor het volgend jaar al ongeveer in mei klaar hebben en moet je dan dus in mei 2021 al een heel scherp beeld hebben van wat je gaat uitgeven in november 2022. Dat zit soms een anderhalf jaar tussen. Dat is heel lastig om dat allemaal goed te rammen. Het vraagt veel aandacht om die scherp te krijgen. Hoeveel geld is er nu precies nodig? Niemand heeft er belang bij dat wij dingen veel te ruim rammen aan de voorkant. Dat is ook wat de heer de Greef zegt: "We missen dan kansen en we zouden dan misschien wel meer kunnen gedaan hebben met het geld dat we hadden". Dus dat vraagt aandacht. Het tweede gaat - dat heeft u ook geadresseerd - over de besteding. Lukt het om alles wat je hebt geraamd weggezet te krijgen? Om dat doelmatig te besteden aan het doel dat daarvoor is. Dat is ook iets wat aandacht vraagt. Doorlooptijden zijn soms te lang. Projecten schieten in de vertraging. Dat is ook zonde en is een reden voor overschot in de jaren daarna. Het derde punt van aandacht in onze organisatie gaat over het melden van dit soort overschrijdingen. Het kan altijd gebeuren dat er iets meevalt. Er is altijd een dynamiek. Wordt het dan gemeld op het moment dat je er nog iets mee kan? Het zou heel mooi zijn als we een heel groot deel van het rekenresultaat bij de voortgangsrapportage al met elkaar inzichtelijk zouden hebben. We streven af op een overschot en misschien we een aantal dingen herijken. Bij sommige programma's moeten we ook nee verkopen en zeggen dat er dit jaar geen budget meer voor is.

02:03:45

De heer De Rook: Bij andere programma's blijkt dat er achteraf iets is blijven liggen. Dit vraagt onze aandacht om dat in onze organisatie normaal te krijgen. Een heldere en betere informatiepositie creëren voor diensten als financiën en control om intern dat beter te kunnen signaleren, zodat het college dat vervolgens weer bij u kan neerleggen. Dat zijn de drie fases waarbij het college probeert om dit scherper voor het voetlicht te krijgen. De heer Bolle, Voorzitter, heeft mij gevraagd naar dat cultuuraspect wat de accountant noemt. Wij hebben gezegd dat we dit meenemen in de PNC-cyclus en dat is ook zo, maar de accountant heeft daarin gelijk en dit hebben we ook zo met hem gedeeld. Intern zit daar een cultuurelement in. Je kan je voorstellen dat projectleiders zeggen: "Een overschot? Je kan maar beter nog wat achter de hand hebben, want straks hebben we nog een tegenvaller en dan is het allemaal heel ingewikkeld. Dus ik ga het beter nog even vasthouden omdat er toch nog een kleine mogelijkheid is dat ik het nodig zal hebben. Ik kan het geld maar beter op de rekening laten staan in plaats van dat ik nu meld dat ik het niet nodig heb".

02:04:53

De heer De Rook: Dat is een intern cultuurelement, maar Voorzitter, daar zit ook een extern cultuurelement aan. Dat is niet specifiek voor de gemeente Groningen. Ik denk dat overall in

politieke gremia anders op overschrijdingen wordt gereageerd dan op onderschrijdingen. Als we zeggen dat we ergens een tekort hebben, is de politieke dynamiek daaromtrent vaak veel verhitser dan op het moment dat wij een overschot ergens melden. Dat is een cultuur die al jarenlang in de politiek over ter wereld - dus ook in Nederland en in Groningen - aan de hand is, en zorgt ervoor dat we liever voorzichtig zijn dan dat we daarin risico's nemen. De manier waarop wij als raad en college samen mee omgaan is van invloed op een cultuur die we nu dus ook in onze jaarrekening zien, namelijk een hele grote voorzichtigheid bij dit soort punten. Voorzitter, wat zou je dan nog meer kunnen doen? Maar ik heb eerst een vraag, zie ik.

02:05:53

Voorzitter: Van meneer de Greef, ga uw gang.

02:05:56

De heer de Greef: Dank u wel, Voorzitter. De wethouder noemt een rijtje van drie punten waardoor er misschien overschotten zijn, maar vergeet die daar niet een vierde punt? Namelijk dat het geld niet terechtkomt daar waar het hard nodig is. Ik noem als voorbeeld de uitkeringen. Vorige week konden we in de krant lezen dat ongeveer een derde van de mensen die recht heeft op een uitkering deze niet krijgt. Die negen ton die we daarop over hebben, had bij mensen in de stad moeten landen. Ik kan nog wel eentje noemen: twee ton voor onderwijsachterstanden. Hadden we niet moeten zorgen dat met dat geld de onderwijsachterstanden werden beperkt? Waarom is dat dan niet uitgegeven?

02:06:44

Voorzitter: De vraag is helder, dank u wel.

02:06:47

De heer De Rook: Voorzitter, bij deze twee specifieke punten is dat geld weer toegevoegd aan de programma's van de betreffende afdelingen. Wij hebben een bepaald beleid dat we uitvoeren. Dat wat wij inwoners voorspiegelen doen wij. We hebben nergens een tekort op en we hebben tegen niemand gezegd: "Dit krijgt u niet, want het geld is op voor dit jaar". Conform de afspraken van uw raad, hebben we het geld uitgegeven bij mensen die het het hardst nodig hebben. Voor het overgrote deel van het sociale domein, komt dat weer ten goede van deze doelgroep, zodat we volgend jaar weer onze dienstverlening daarop kunnen inrichten.

02:07:27

Voorzitter: Een vervolgvraag.

02:07:28

De heer de Greef: Dat is u geraden ook. We hebben niet voor niets die opdracht gegeven aan het college. Maar we zien dat jaar na jaar die twintig miljoen - zoals mijn collega Koks dat berekend - niet wordt uitgegeven en wordt doorgeschoven. Wanneer gaan we zorgen dat de tweedeling in de Groningse samenleving wordt beperkt door dat geld juist wel uit te geven en we van het stuwmeer af komen?

02:07:54

De heer De Rook: Voorzitter, in mijn pleidooi wil ik aangeven dat onze opgave is hoe we dat geld dat aan de achterkant vrijvalt, inzichtelijk aan de voorkant? Pas dan kunnen we dat

doen wat de heer de Greef ook wil, namelijk dat inzetten om misschien wel het voorzieningenniveau of het niveau van dienstverlening en bepaalde bijstandsregelingen omhoog te zetten. Zolang het een incidentele vrijval is, is dat niet mogelijk. De regelingen die we hebben en die de heer de Greef ook wil, zijn van structurele aard. We gaan dit niet voor één jaar doen en dan volgend jaar heb je pech. Je wil dit soort dingen ook jarenlang kunnen regelen. We moeten dus meer inzicht krijgen op waar die lucht dan precies zit als die er al is. Ik heb net de manier aangegeven hoe wij daarop proberen te sturen. Een voorbeeld van een concrete maatregel is dus die inzet van die vijf miljoen waarvan het grootste deel ook weer bij het sociaal domein terechtkomt. We zeggen daarvan ook: "Dat moet hier dus uitkomen". Volgens mij vindt de heer de Greef het college ook echt aan zijn zijde in het vinden van manieren om dat te laag of te ruim geraamd geld beter inzichtelijk te krijgen, zodat we daar meer kunnen doen. Er is voor mij geen verschil tussen de SP-fractie en het college.

02:08:59

Voorzitter: Nog een keer de heer de Greef.

02:09:01

De heer de Greef: Als we jaar na jaar constateren dat er twintig miljoen over is, kunnen we daar toch meer risico op nemen. Dat was het punt in mijn betoog.

02:09:14

De heer De Rook: Dan kom ik op de risico's. De heer de Greef, de heer van der Meide en de heer Been hebben het daar ook al over gehad. Dat zou een manier kunnen zijn waarop je beter gaat ramen en zegt: "Wij nemen iets meer risico". We koersen dan op nul en in de praktijk is dat nul plus een x-bedrag. Je zou een raming kunnen doen waarbij je iets meer risico neemt, zodat je aan het eind op een negatief getal uitkomt. Als je dat breed doet, zou je dat kunnen afspreken als raad en college en op die manier zouden we meer mogelijk kunnen maken. Dat is iets wat we gezamenlijk zouden kunnen verkennen. De heer de Greef zei dat we een te hoog weerstandsvermogen hebben, dus we kunnen wel wat meer risico nemen. Voorzitter, in de financiële degelijkheid werkt dat net anders. Op het moment dat je meer risico neemt, heb je een hoger weerstandsvermogen nodig.

02:10:14

Voorzitter: Meneer Been, ook op dit punt,

02:10:18

De heer Been: Ja, Voorzitter. Dank u wel. Eén van de maatregelen die dit college in 2020 nam om de lucht uit de begroting te halen, was dat leniger en flexibeler begroten. U zei dat dat ook best gewerkt had, maar nu staat er in deze jaarrekening en in de begroting van 2021 dat de helft daarvan alweer ingeboekt is door een verhoging van de structurele OZB-inkomsten en vrijval uit het BTW-compensatiefonds. Is dat iets wat we moeten terugdraaien ook gezien dat we volgende maand een voorjaarsnota hebben die ook niet al te florissant is?

02:10:53

De heer De Rook: We hebben dit ook met de toezichthouder besproken. Dit bedrag is uiteindelijk niet op iets hard gebaseerd. Dat geld zit ergens, maar we kunnen het niet goed beet pakken. Het toeschrijven van die bezuiniging is wel een poging die wij gedaan hebben om dat soort bedragen wel harder te maken. Uiteindelijk zullen we met dat bedrag naar nul toe moeten. De toezichthouder zal dat ook van ons vragen. We kunnen niet tot in de lengte

van jaren met geld rekenen waarvan we in de begroting niet kunnen aantonen waar dat precies zit. Die maatregelen blijven nodig. Wat het college betreft, blijft die twee komma vier die nog over is, staan, ook richting de toekomst. Ondanks dat de toezichthouder en accountant vragen zullen gesteld worden of dat bedrag niet naar nul zou moeten.

02:11:42

Voorzitter: Meneer Been.

02:11:44

De heer Been: Maar als ik het goed begrijp, is voor de toezichthouder een overschot van tientallen miljoenen op de rekening negen jaren achter elkaar niet voldoende om aan te tonen dat er lucht in onze begroting zit, ook al kunnen wij dat niet per se meteen aanwijzen.

02:12:01

De heer De Rook: Voorzitter, in eerste aanleg was dat wel voldoende. Wij blijven onder repressief toezicht staan ook met deze post. Dat is besproken en van ons wordt gevraagd om op die raming uiteindelijk resultaten te laten zien. De verwachting dat wij die post opnemen en daar tot in de lengte van jaren een bedrag van vijf miljoen op kunnen laten staan, wordt wel spannend. Door dit zo te doen, laten wij aan de toezichthouder en de accountant zien dat we ook wel echt van plan zijn om dit bedrag concreet in te vullen. Wat het college betreft, kunnen we die twee komma vier miljoen laten staan en zoeken we naar een wat hardere dekking voor die post.

02:12:41

Voorzitter: Meneer Bolle ook nog even op dit punt van risico's.

02:12:43

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. De heer Been heeft wel gelijk. Nu gaan we dit bedrag naar beneden brengen met belastinginkomsten. Door het hele cultuuraspect dat we juist dingen niet uitgeven, halen we nu door die vijf miljoen naar beneden te brengen en door die belastingen daar maar weer voor in te zetten, de hele prikkel weg om die cultuur aan te passen en om die lucht eruit te drukken. De enige lucht die we nu gebruiken, zijn die extra inkomsten die we binnenhalen. Zou het dan niet handiger zijn om die er weer uit te halen en daar andere zaken voor te gebruiken?

02:13:26

De heer De Rook: Nee, Voorzitter. Zoals we dit hebben opgenomen, hebben we dat niet ingezet als een prikkel richting de organisatie. Die financiële prikkel is in de overtuiging van het college om niet het sleutelgat om dit te regelen. Als je hier een financiële prikkel van wil maken, moet je ervoor zorgen dat dit een kaasschaaf wordt over alle afdelingen. We boeken nog een miljoen extra in en dat is dan een kaasschaaf over alle afdelingen en dan moeten die maar kijken hoe dat wordt opgelost. In de praktijk zou dit ertoe kunnen leiden dat sommige afdelingen zeggen: "Met de kennis die ik nu heb en ik moet twee procent bezuinigen, moet ik mijn verwachtingen in de dienstverlening gaan bijstellen". Het probleem blijft: aan de voorkant heb je de informatie niet scherp genoeg om met de kennis van achteraf al te kunnen rekenen. Met een financiële prikkel richting alle afdelingen los je dat niet op. Vorig jaar hebben we het debat gehad over hoe hoog het bedrag moet zijn dat je hiermee rekent. Drie à vijf miljoen en dat brengen we nu naar beneden.

02:14:28

De heer De Rook: Die discussie blijft nog steeds. Ik kon toen niet hard maken waarom dat vijf miljoen moest zijn en niet vier of vijfenhalf. Het bedrag van de twee komma vier miljoen is een hele onzekere post, maar we vinden het wel verantwoord om die te laten staan.

Voorzitter, ik was aan het reageren op de heer de Greef over het punt van de risico's en het weerstandsvermogen. Op het moment dat je meer risico gaat nemen in je raming, kan je in de begroting misschien wel meer mogelijk maken. Dan is het risico groter dat we niet met een plus aan het eind van het jaar komen maar met een min. Als je op een min komt, hoeft dat allemaal niet zo erg te zijn als je maar genoeg reserves hebt om dat op te vangen. Mijn pleidooi zou zijn: als uw raad ervoor kiest tegen het college te zeggen om meer risico in de ramingen te nemen, zal je er ook voor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen in staat is om die risico's op te kunnen vangen. De heer de Greef vraagt waarom de risico's van de ICT aanbesteding zo hoog? Omdat wij vijf miljoen per jaar trachten te verdienen met die uitbesteding van de ICT, waar we dan vervolgens weer allemaal belangrijke dingen voor de inwoners van deze gemeente mee doen.

02:15:33

De heer De Rook: Als we dat niet zouden doen en zeggen dat er tien miljoen extra gaat naar ICT, kunnen we veel minder doen voor onze inwoners, maar nemen de risico's wel af. Waar de SP zegt dat je het op één hoop moet gooien en geen risico's moet lopen waardoor er meer geld naar de mensen kan, zeg ik: "Het is van twee één". Als wij zoveel mogelijk geld naar onze inwoners toe willen hebben, lopen we risico's en moeten we weerstandsvermogen hebben. Als je dat weerstandsvermogen kwijt wil, kan je waarschijnlijk minder aanbestedingen doen. Neemt het college risico's? U ziet dat de financiële kerngetallen allemaal op rood staan. Daarvan zeggen wij dat dat vervelend en onwenselijk is voor een gemeentelijke organisatie, maar we doen het wel omdat het een alternatief is. Ik verwijs ook naar de houdbaarheidstest van de gemeentelijke financiën, die zegt: "Als de gemeente Groningen financieel gezond zou willen zijn en niet alle seinen op rood maar op groen, moet er tweeëntwintig miljoen structureel bezuinigd worden".

02:16:33

De heer De Rook: Dit college snapt dat signaal maar gaat dat niet doen, omdat je dan op een onaanvaardbare manier gaat snijden in de dienstverlening richting onze inwoners. Als een deel van de raad het college oproept om risico's te nemen en om niet alleen maar te bezuinigen, dan is dat precies wat dit college aan het doen is. Dat blijkt ook uit de financiële kerngetallen die hier staan. Scherp aan de windzeilen. We houden koers, maar de zeilen staan bol en die financiële kerngetallen wijzen dat ook uit. Voorzitter, dan naar een aantal specifieke vragen die zijn gesteld. De PVV vroeg een technische vraag over het programma twee. Die stond vanochtend op de agenda en we hebben nu niet de medewerkers achter de hand die daar een antwoord op kunnen geven. Er komt nog een lijstje naar de raad met alle onbeantwoorde vragen van vandaag. Ik zorg dat die er ook even in opgenomen wordt. Het antwoord is er wel, maar ik weet hem niet uit het hoofd. Excuses daarvoor.

02:17:30

Voorzitter: Geeft helemaal niks.

02:17:31

De heer De Rook: De Partij van de Arbeid heeft gevraagd naar de subsidies in coronatijd. Wij

toetsen op noodzakelijkheid. Op het moment dat wij zien dat de reserves te hoog worden, heeft de gemeente een titel om dat ook terug te vragen. Dat is niet altijd een gemakkelijk gesprek met de betreffende instelling, maar dat remt ons niet. Alleen een aantal instellingen waarmee het nu gaat, hebben ook gebruik gemaakt van de landelijke steun en regelingen. Het zou niet terecht zijn om als gemeente landelijke subsidie terug te gaan vorderen. Wij kunnen nooit een bedrag terugvorderen dat hoger is dan ons eigen subsidiebedrag. In concreet antwoord op de heer van der Meide: wij subsidiëren de noodzakelijke kosten en als achteraf blijkt dat onze subsidie niet nodig was voor het leveren van prestaties van een instelling, heeft de gemeente een titel om dat terug te vragen. En dat doen wij ook. De instellingen reageren ook vaak, want dat is een beloning voor goed gedrag. Ze hebben netjes gespaard en dan komt de gemeente even geld terughalen. Maar wij zeggen dat het overall krap is en we het geld liever hebben om dingen mogelijk te maken dan dat het op de plank ligt bij gesubsidieerde instellingen. Zo zitten wij daarin.

02:18:40

De heer De Rook: Een aantal fracties heeft gevraagd naar de wijkprojecten. Er blijft geld over, ondanks dat de raad en het college veel nadruk leggen op het belang van wijkgericht werken. Dat heeft ermee te maken dat het wijkgericht werken - meer dan de gemeentelijke projecten - onvoorspelbaar van aard zijn. Je hebt met bewonersinitiatieven te maken en die planning loopt ook nog wel eens wat anders dan van tevoren bedacht. Ook daar heeft men last van het feit dat je soms anderhalf jaar van tevoren al moet vertellen wat je precies allemaal gaat doen in dat jaar. Eén van de oplossingen die we verkennen bij de gebiedsteams is overprogrammering. Als je al jarenlang weet dat je besteding tachtig procent is, maak je misschien volgend jaar de begroting op honderdtwintig procent van het budget en dan haal je uiteindelijk honderd. Dat doe je dan op basis van de ervaringscijfers. De raad hecht aan het besteden van die middelen waarvoor ze zijn bedoeld en het college is het daar helemaal mee eens. Wij sturen er dan ook op dat dat zoveel mogelijk gebeurt.

02:19:39

De heer De Rook: De heer van der Meide heeft gevraagd naar de evaluatie van het inkoopbeleid gevraagd en die komt eind 2021 - door allerlei dingen van vorig jaar enigszins vertraagd - naar u toe. Het CDA heeft gevraagd naar de business case voor ICT. Ik kan daar nu wel even op ingaan, maar er speelt wel een hoop. Bij de jaarrekening als bij de voorjaarsbrief ziet u daar ook cijfers over langskomen. Ik kan me goed voorstellen dat het wenselijk is - in aanvulling op de sessie die u enige tijd geleden heeft gehad - dat de raad binnenkort weer even bijgepraat wordt. Ik moet even met de Agendacommissie bepalen of de totale stand van de business case ICT mondeling of schriftelijk moet gebeuren. Wat is de stand van zaken van die samenwerking nu? Hoe ver is het met de implementatie? Daar hoort ook het financiële beeld bij. Ik stel voor om dat eventjes weer gezamenlijk te agenderen. GroenLinks heeft gevraagd naar het Innovatiefonds. In januari 2020 heeft dat zijn intrede gedaan en in maart waren we in de coronasituatie. Dus toen moest er een heleboel geïnnoveerd worden, maar keek men in eerste instantie niet naar dat fonds.

02:20:48

De heer De Rook: Ik ben het eens met de heer Been. Maar de behoefte in de organisatie is het grootst aan innovatie die zich niet per se hoeft terug te verdienen, maar die misschien ook wel wat mag kosten. Dat is onze financiële krapte op dit moment en dit instrument lost

dit niet op, maar het is een voorziening die beschikbaar is en we hebben er geen last van gehad dat die voorziening er is. Die mogelijkheid blijft en op het moment dat er initiatieven komen, zullen we die richting het Innovatiefonds blijven brengen. De heer Been heeft gevraagd naar de grondpositievoorzieningen die voor een heel belangrijk deel ook ons weerstandsvermogen beïnvloed naar de toekomst toe. Dat sluit aan bij ons P- en C-cyclus en bij de begroting kunnen we die bespreken. D66 heeft gevraagd naar de democratische experimenten en de relatie met de reguliere projecten. Mijn observatie is dat er bij projecten sprake is van een soort van reactief gesprek met de burgers. Zij reageren op een initiatief van de gemeente. Wat de democratische vernieuwing probeert te doen - het model voor wijk- en dorpsdemocratie - is een veel proactiever gesprek met de mensen te organiseren waardoor je weet wat hen bezighoudt. Je komt er dan niet achter op het moment dat je aan de gang bent met een project in de wijk, maar er is een basis waarin je een veel beter gesprek hebt met mensen waardoor specifieke projecten ook in een andere aarde kunnen vallen.

02:22:11

De heer De Rook: Er was een concrete vraag van de heer Rustebiel: zetten we de lessen die we leren in hoe om te gaan met de wijken, ook in voor specifieke ruimtelijke projecten waar dat speelt? Het antwoord is "ja". Ik ga dan niet de verwachting uitspreken dat mensen nooit meer een bezwaar tegen een project in hun eigen omgeving zullen hebben. Dat zal altijd wel blijven, maar misschien kunnen we het voorspellen en preventief inspelen op bepaalde zorgen en wensen vanuit de wijken en dorpen. Hierdoor kunnen we die al wegnemen aan de start van een project en niet gaandeweg erachter komen. Dat zou een hele wenselijke ontwikkeling zijn. Ik sluit me aan bij de opmerking die de heer Rustebiel heeft gemaakt over de coronacompensatie van het Rijk. U hoort mij vaker hier vertellen dat de Rijksoverheid zijn verantwoordelijkheid moet nemen richting gemeenten. Dat moeten ze nog steeds doen als het gaat om allerlei structurele posten, het gemeentefonds en het sociaal domein. Als het gaat over de samenwerking in de coronatijd, passen daar echt wel complimenten bij. De Rijksoverheid heeft dat op een nette manier gedaan en we hopen dat dat de voorbode is voor hoe het nieuwe Kabinet straks ook met de structurele gemeentebegrotingen omgaat.

02:23:12

De heer De Rook: Mevrouw Jacobs van de VVD vroeg naar de OZB en de woonlasten. Dan hebben we nog even het debatje over de ranking en de betekenis daarvan. Na de ranking, gaf mevrouw Jacobs goed aan waar het echt om gaat. We zien die ranking, maar ondertussen hebben mensen het wel moeilijk met het betalen van hun rekeningen. Het college probeert te zeggen dat die ranking niet zoveel uitmaakt, maar dat tweede wel. Op het moment dat wij onderaan de ranglijst staan in Nederland, maar mensen nog steeds hun belastingen niet kunnen betalen, is het college niet tevreden. Als we bovenaan de lijst staan maar er verder niemand last van heeft, vinden wij dat ook geen probleem. Mevrouw Jacobs wijst er heel terecht op dat als je de gemeente betaalbaar wil houden voor de middengroep - de topinkomens zullen er minder last van hebben - voor ondernemers en woningbouwcorporaties, vraagt dit wel onze aandacht want zij betalen de grootste post van de woningen OZB in deze gemeente. Voor de toegankelijkheid van de gemeente is het zaak om die woonlasten op een bepaald acceptabel niveau te houden.

02:24:26

De heer De Rook: Vandaar dat wij ook met het Rijk in gesprek zijn over een verbreding van het gemeentelijk belastinggebied. Als wij geacht worden iets aan onze inkomstenpositie te doen, staan niet alleen maar de honden- en de OZB-belasting ter onze beschikking, maar hebben we misschien ook wel een paar andere prikkels om daarop te kunnen sturen. De Partij voor de Dieren had een aantal specifieke vragen over de aarbevingsschade. Volgens mij is wethouder van der Schaaf via een collegebrief daarover in gesprek met uw raad. Dus dat komt zeker daar aan de orde. We kunnen zelf informatie op onze website zetten, maar we moeten er vooral voor zorgen dat we goed doorverwijzen naar waar deze informatie staat. Mijn beeld van de situatie is dat er eerder te veel informatie is en dat dat het gebrek aan overzicht veroorzaakt. Maar ik ben het helemaal eens met de Partij voor de Dieren: de mensen die op de gemeente Groningen zoeken, moeten dat kunnen vinden waar ze naar op zoek zijn. Wij zullen ervoor zorgen dat we doorverwijzen naar de juiste gremia. Wat betreft de kapvergunningen: wij gaan niet alle kapvergunningen op de voorpagina van de website zetten, want dan loop je het risico dat alle andere dingen niet meer goed gevonden worden.

02:25:38

De heer De Rook: Maar het punt van de heer Zoelen over de publicatie van de vergunningen, doen we wel tijdig. Het verlenen van de vergunningen en het publiceren ervan, hoort zo dicht mogelijk op elkaar te zitten. Overigens heb ik niet de indruk dat de achterban van de heer van Zoelen moeite heeft met het bezwaar maken tegen vergunningen vanwege dit punt.

02:25:57

Voorzitter: Een korte reactie van de heer van Zoelen daarop.

02:26:02

De heer Van Zoelen: Dank u. Ik weet niet of het mijn achterban is, maar de inwoners hebben wel vrij veel moeite om ze te vinden, want ze moeten de kapvergunningen uit een hele grote bak met omgevingsvergunningen halen. Er zijn ook bij de overheidservices - die de ICT-diensten leveren - ontwikkelingen gaande, bijvoorbeeld het kunnen typeren van de meldingen en het daardoor beter inzichtelijk te maken. Dus ik ben wel benieuwd wat de gemeente doet, in overleg met koopservices - heet het - om die dienstverlening te verbeteren zodat een inwoner beter kan vinden wat ze zoekt want wij verwijzen daar wel naartoe.

02:26:37

De heer De Rook: Die koopservices zegt mij zo specifiek niets, dus daar kan ik niet op ingaan. Maar we merken wel dat je met notificaties een meer gepersonaliseerde inval kan krijgen. Het is wel iets waar de gemeente aan werkt. Maar dienstverlening op maat waarbij mensen vinden wat ze zoeken, blijft een thema binnen het breder kader van de publieke dienstverlening. Het is een terecht punt dat de heer van Zoelen hier maakt. We hebben inmiddels zoveel informatie te delen en dat lijkt mooi, maar niet iedereen vindt even goed zijn weg en dat blijft onze aandacht hebben. De heer van Zoelen heeft gevraagd naar de spraakherkenning. Ik kan u meedelen dat we inmiddels met dat experiment zijn gestopt. De kosten wogen niet op tegen de baten. Ik had ook wel dezelfde ervaringen als de heer van Zoelen met een bandje. We proberen wel met nieuwe vormen in onze dienstverlening te experimenteren om ervoor te zorgen dat we kwalitatief op orde blijven en blijven aansluiten

bij de vraag van inwoners. Deze heeft daar niet een bijdrage aan geleverd, maar we blijven wel actief op zoek naar andere middelen die dat wellicht wel hebben.

02:27:48

De heer De Rook: De heer van Zoelen heeft ook gevraagd naar de externe inhuur. Die was heel hoog in coronatijd. De heer Duit vroeg daar ook naar. We hebben moeten bijschakelen met het inhuren van extra mensen om al het extra werk dat op de gemeente afkwam te doen. De ambitie is om dat af te schakelen. De raad geeft het college de opdracht om die externe inhuur te verminderen. En die trend is nu ook ingezet. We zitten onder het landelijke gemiddelde en de ambitie is om daar in het reguliere jaar weer terug naar toe te gaan. De heer van Zoelen heeft gevraagd of het CIF uitgesplitst kan worden. Wat zit daar nu precies in? Het begint bij de begroting, wat vervolgens zijn weerslag moet hebben in de rekening. Het is een redelijk verzoek om te kijken hoe we dat zo goed mogelijk overzichtelijk kunnen overnemen in de begroting zodat dat voor de raad inzichtelijker is om te zien. Voorzitter, dan nog een opmerking van Student en Stad over het inhuren van maatwerk. Zoals de heer Van Zoelen met zijn punt al aanduidde was dat ook de manier van werken van de gemeente tijdens de hoogtepunten van de coronacrisis. Dat was de basis van hoe wij opereerden. Her en der misschien niet, maar dat kwam ook omdat er bepaalde zaken in een hele korte tijd moesten en toch wel enige mate van specialisatie vroegen.

02:29:01

De heer De Rook: Je kon dat niet zomaar even inhuren op een paar weken en dat dat kwalitatief op orde is en dat je daar dan weer afscheid van kan nemen. Ik vermoed dat dit terug te voeren is op een casus die de heer Duit en ik een keer hebben gemeld voor een terras ergens. Dat was een specifieke situatie waar er in drie weken tijd allemaal aanvragen op het loket afkwamen. Daar moeten we wel mensen hebben zitten die verstand hebben van vergunningsverleningen. Voorzitter, dus bijschakelen daar waar nodig en dat heeft de gemeente gedaan tijdens de coronacrisis. Voorzitter, volgens mij heb ik dan de meeste vragen beantwoord.

02:29:37

Voorzitter: Daar lijkt het inderdaad op, maar in ieder geval één vraag van de heer Been nog niet.

02:29:41

De heer Been: Twee zelfs. Sorry, Voorzitter.

02:29:43

De heer De Rook: De frictiekosten.

02:29:44

De heer Been: Dat is er eentje. Laten we daarmee beginnen.

02:29:48

De heer De Rook: Dat is scherp opgemerkt. De frictiekosten bij de specifieke bezuinigingsposten zijn verwerkt in die bezuinigingsposten. Die zijn dus op een aantal punten gemaakt. De bezuinigingen zijn dan met een bepaalde ingroei gemaakt. In het verschil daartussen zitten die frictiekosten en de algemene post is daarom niet

aangesproken. Ze waren nodig, alleen is dit op een andere manier geregistreerd. Je zou het ook anders kunnen doen, maar dat zal per saldo geen verschil uitmaken.

02:30:15

Voorzitter: De tweede vraag.

02:30:16

De heer Been: Dat was precies wat ik vermoedde, maar dan gaat het meer om de aankomende jaren. Ook voor '21 '22 en '23 is er een totaal van drie miljoen aan frictiekosten gereserveerd. Maar er zijn niet heel veel meer bezuinigingen over waar dat eventueel nog aan besteed zou kunnen worden, als ik in dat lijstje kijk. Dus ik vraag me af wat daarmee gebeurt.

02:30:37

De heer De Rook: Het is misschien wat vertekend. We hebben een heel pakket aan openstaande bezuinigingen. Er zijn er ook een aantal die nog structureel gerealiseerd moeten worden en daar zijn wel degelijk frictiekosten bij nodig. Het lijstje van 2020 dat niet gerealiseerd is, is niet ons volledige openstaande post aan bezuinigingen. Volgens mij is dit een terechte vraag, ook richting de richting de toekomst. We moeten dat weer even herijken en dat zal bij de begroting opnieuw moeten gebeuren. Ik vermoed dat wat nu voor de extra hervormingen van 2020 niet gerealiseerd is, niet het volledige overzicht van alle bezuinigingen is die de gemeente structureel zou moeten realiseren. Maar in algemene zin volg ik de redenering van de heer Been.

02:31:21

Voorzitter: Meneer Been.

02:31:22

De heer Been: Sorry er was nog één, Voorzitter. De accountant gaf aan dat je in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen, nog eventueel rekening kan houden met het eigen vermogen van BV's, zoals BV Meerstad en straks ook de andere grondexploitaties. [Onhoorbaar] een optie.

02:31:39

De heer De Rook: Ik veronderstel dat dat ook hoort bij de herijking die richting het einde van het jaar moet plaatsvinden. Je betreft het eigen vermogen ook bij de risicoprofielen. De risicoprofielen van de huidige en de nieuwe grondexploitaties zullen moeten leiden tot een herijking van het weerstandsvermogen waarin dit punt ook zou moeten worden in meegenomen.

02:32:00

Voorzitter: Goed, dan kunnen we concluderen dat alle vragen zijn gesteld en beantwoord. We kijken uit naar de behandeling hiervan volgende week in de raad. Ik wens jullie verder allemaal een fijne avond.